1942 február 25 szerda

# DEBRECZEN

XIX. évfolyam 45 sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

# Törökországban nevetségesnek tartják a bulgáriai német előkészületekről szóló híreszteléseket

## Az USA arra akarja rábírni a szovjetet, hogy tehermentesítő támadást indítson Japán ellen - Japán tengeralattjárók támadása a kaliforniai partoknál Roosevelt és Churchill beszéltek

## A bolgár és magyar nép mindig két célért küzdött: a szabadságért és függetlenségért, hangoztatta Szombathelyi vezérezredes Szófiában

A tavasz közeledtével a háború is új szakába lép és eddig még nem is sejthető dimenziókat vesz fel.

Távolkeleten a helyzet még nem alakult ki véglegesen. Sok találgatást fűznek a japán—szovjet viszony várható alakulásához. A hónapok óta folyó halászati tárgyalások még nem vezettek eredményre, sőt állítólag nincs is reménya megegyezésre. Ugyanekkor az USA szívesen látná, ha a szovjet »gyakorlatilag« is segítene neki.

Az egyik amerikai rádió közlése szerint az Egyesült Államok arra igyekeznek rávenni a Szovjetet, hogy tehermentesítő támadást indítson Japán ellen. A csungkingi kormány is követeli, hogy a Szovjet lépjen hadba Japánnal.

A csungkingi kormány egyébként újabb segélykérést intézett az Egyesült Államokhoz. Hull külügyminiszter azonban azt válaszolta, hogy a burmai út használhatatlansága miatt hadianyagot már csak Indián és Siankingon keresztül lehetne szállítani.

Csangkaisek tábornok Indiából visszatért Kínába. Nemcsak a burmai út közeli elvesztése érinti kedvezőtlenül most Csangkaisek politikáját, hanem egyéb körülmény is.

Csekiang-tartomány nyugati részében ugyanis erős háborúellenes mozgalom ütötte fel a fejét. Ez a mozgalom távirati úton felszólította Csangkaiseket arra, hogy szüntesse beaz ellenállást és inkább működjék közre a keletázsiai jólét szövetkezet megteremtésén.

A tikói »Nishi Nishi« című lap igen nagy feltűnést keltő cikket közöl Sho Tokutomi ismert japán közíró tollából. A cikkíró félreérthetetlenül céloz arra, hogy **Japán nem kerülheti el a Szovjettel való megmérkőzést.**

Tokutomi szerint a nagy déli sikereknek nem szabad elfeledtetniök Japánnal Északot. Igaz, hogy a déli terjeszkedés feltétlenül szükséges, ugyanakkor azonban **készen kell tartani a nemzeti erők jelentős részét az északi fejlemények számára.**

Hogy Északon és Délen mit ért Tokutomi, kitűnik abból a megállapításából, amely szerint a multban sokan hangoztatták, hogy Északon védelemre kell szorítkozni és csak Délen kell megindítani a támadást. Azok, akik így beszéltek — mondja a cikkíró, — jobban félnek a szovjettől, mint ahogyan lelkesednek a déli előretörésért. Csakhogy ma nincsen semmi olyasmi, amitől Északon félni kellene és nincs semmi, ami délen feltartóztathatná Japánt.

### HAZAUTAZOTT A TOKIÓI SZOVJET NAGYKÖVET

Szmetanin tokiói szovjetorosz nagykövet úton van Moszkva felé és már szovjet területre érkezett, — jelentik amerikai hírszolgálati irodák Kujbisevből.

Diplomáciai körök szerint ennek az utazásnak nincsen a szokásosnál nagyobb jelentősége és a nagykövet a legközelebbi időben visszatér Tokióba.

Kujbisevi jelentések szerint Joshi Tatekava tábornok japán nagykövet teljes személyzetével Kujbisevben van. A japán nagykövetség — miként kujbisevi illetékes körök mondják — tovább folytatja tárgyalásait a halászat dolgában, de eddig nincs megállapodás.

### TÖRÖKORSZÁG HELYZETE A MAI VILÁGHELYZETBEN

Az olasz »Stampa« hosszabb ankarai tudósítást közöl, amelyben vázolja Törökország pozícióját a mai világhelyzetben. **A török nemzet nagy szívóssággal védi semlegességét és a török politika célja nemzeti függetlenségének és területi épségének megóvása.** Anglia többizben is sürgette Törökország hadbalépését, de Ankara válasza minden alkalommal az volt, hogy az angol—török szövetség alapjául szolgáló feltevés nem következett be és ezért Törökország kitart nemhadviselő álláspontja mellett. Az Akham című lap a többek között ezeket írja. Törökország számára a német—orosz háború, az afrikai háború és a közelkeleti helyzet vonhat maga után bonyodalmakat. Törökország számára veszélyes lehetőség volna, ha a németek Törökországon át akarnának eljutni a Kaukázusba. **A németek azonban már olyan közel jutottak a Kaukázushoz,** hogy nem érdemes a Törökországgal való háború kockázatával áthatolni az anatóliai pusztaságokon. **Hasonló a helyzet Afrikával kapcsolatosan is. Nem hisszük, hogy Németország bármikor is komolyan számításba vett volna ilyen vállalkozást** — írja végül az Akham. — **Ezért nevetségesnek tartjuk a bulgáriai német előkészületekről szóló híreszteléseket.**

### ROOSEVELT BESZÉDE

A Német TI ismertetése szerint, mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, Roosevelt elnök hétfőesti rádióbeszédében a többi között a következőket mondotta:

— Mindaddig, amíg fegyverkezési anyagaink állandó özönlése nem biztosít számunkra teljes fölényt, arra kell szorítkoznunk, hogy mindenkor és mindenütt csapást mérjünk ellenségeinkre, ott, ahol találkozunk velük, még hogyha egy ideig területeket is kell feladnunk. Jelenleg súlyos vámot szedünk ellenségeinktől.

— Ebben a háborúban mi fogunk támadni, nem pedig ellenségeink. Mi fogjuk az utolsó csatákat megnyerni és végérvényesen békét teremteni. Hogyha — mint ahogyan ezt sokan követelték — hadihajóinkat, repülőgépeinket és kereskedelmi hajóinkat a honi vizekre vonnánk vissza és kizárólag az utolsó védelmi vonalra összpontosítanánk erőinket, akkor nagy erőforrásaink elszigetelődnének egymástól. Ebben az esetben az Amerikai Egyesült Államok semmiféle segítséget sem tudnának már Kínába, Angliába, Oroszországba, a Földközi tengerre és a Perzsa öblöbe küldeni. Ha az Egyesült Államok sutba dobnák azt az egyszerű politikát, hogy védelmezi az Atlanti óceán északi részén az Angliába és Oroszországba vezető ellátási vonalakat, úgy hozzájárulna ahhoz, hogy a németek ellen folyó „ragyogó orosz ellentámadás« kudarcba fulna és Angliától elrabolnák élelmiszer- és hadianyagbevitelének jelentős részét.

— A nagy távolságok és a nehéz szállítási viszonyok ellenére igen sok északamerikai bombázó és más repülőgép (amerikai személyzettel) már napnap után felveszi a harcot az ellenséggel a Csendes óceán délnyugati részében. Sokezer északamerikai katona tartózkodik már ezen a vidéken. A Japán elleni háborút »elhasználási hadászattal« kell megnyernünk. Az elmult két hónapban semmi olyan nem történt, ami az Egyesült Államokat arra kényszerítené, hogy ezt az alapvető hadászati elvét felülvizsgálja.

Roosevelt a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Soha sem volt ezelőtt olyan kevés időnk, amely alatt ilyen sokat kellett volna cselekednünk.

### TOKIÓ: MÁR ELDŐLT AUSZTRÁLIA, HOLLAND-INDIA ÉS BURMA SORSA!

Tokiói jelentés szerint Japán illetékes körökben hangoztatják, hogy az északamerikai hírverés — bárhogy erőlködjék is — nem tudja eltitkolni a Csendes óceánon elszenvedett vereségek súlyosságát. Rooseveltnek beszéde hiábavaló kísérlet az amerikai nép bátorítására.

Ausztrália, Holland-India és Burma sorsa már eldőlt — jelentik ki ezekben a körökben s egyúttal cáfolják azokat az északamerikai híreket, amelyek szerint a holland-indiai szigetekre és Ausztráliába erősítéseket küldtek. Ezek az erősítések sohasem érhetik el rendeltetési helyüket, mivel a japán tengeri és légi erők az egyesült amerikai és holland hajóhad elpusztítása után ellenőrzik a Csendes óceán déli részét.

### MIRŐL BESZÉLT CHURCHILL?

A Német TI ismertetése szerint, mint a brit hírszolgálat jelenti, Churchill miniszterelnök kedden az alsóházban áttekintő beszámolót mondott a hadi helyzetről. Beszámolójában »a vereségek meglehetősen hosszú időszakáról« szólott, amelyen »Angliának át kell magát küzdenie«. Azt a reményét fejezte ki, hogy a »jövő kedvezőbben alakul majd Anglia számára« még pedig elsősorban »Oroszország nagy erejének és hatalmának«, valamint az Egyesült Államok hadbalépésének következtében. Churchill ezután a kormány átalakításáról szólott és bejelentette, hogy az államtitkári tisztek betöltésénél újabb változások fognak történni. A miniszterelnök ezután »a brit hajózás súlyos megterheléséről« beszélt. Különösen az utolsó két hónapban »növekedtek nagyon ko-

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

moly mértékben a hajóveszteségek«. Szingapur elestére és a csendesóceáni eseményekre célozva Churchill megjegyezte, hogy a légi uralom az ellenségé és hogy ezért az angoloknak »sok kemény és kellemetlen tapasztalatra kell felkészülniök«. Churchill beszéde végén »Angliának, az Egyesült Államoknak, Oroszországnak és Kínának a végső győzelemre való kilátásairól« szólott.

Mint a londoni Daily Mail jelenti, a brit háborús kormány legtöbb tagja résztvett Majszky szovjet nagykövetnek azon a fogadásán, amelyet a vörös hadsereg alapításának 24-ik évfordulója alkalmából rendezett. Churchillnek az utolsó pillanatban le kellett mondania a meghívást, felesége azonban megjelent a fogadáson. Képviselve volt a fogadáson valamennyi szövetséges kormány is.

### AZ ANGOL KONZERVATÍV PÁRTRA

is kihatással voltak a legutóbbi angol belpolitikai események. Sir Douglas Hacking az angol konzervatív párt elnöke lemondott. Utódjául a párt vezetőjévé E. Dugdalet választották meg.

### ÚJABB EGYEZMÉNY ANGLIA ÉS AZ USA KÖZÖTT

Mint a Német TI ismerteti, a brit hírszolgálati iroda washingtoni jelentése szerint Roosevelt elnök kedden közölte, hogy az Egyesült Államok és Nagybritannia kormányai között a bérlet és kölcsön-törvény keretében újabb egyezmény jött létre. Az egyezményben az Egyesült Államok ismételten ígéretet tett arra, hogy továbbra is segítséget nyujt Angliának. Nagybritannia viszont arra kötelezi magát, hogy megadja az Egyesült Államoknak azt a »kölcsönös támogatást«, amelyet meg tud adni.

A Times a szövetségesek újabb nyilatkozatának tervét közli, hangoztatja azonban, hogy a nyilatkozat olyasfajta lesz, mint az Atlanti óceáni nyilatkozat volt.

### BERLIN AZ ANGLIÁBAN MUTATKOZÓ BOLSEVIZÁLÓ IRÁNYRÓL

Illetékes német helyről közlik: A vörös hadsereg alapításának évfordulója alkalmából a brit birodalomban és Amerikában tartott ünnepségek és tüntetések, amint német politikai körökben megállapítják, nemcsak a szövetségesek közötti együttérzésnek a jelei, hanem egyuttal az angolszász országokban egyre erősebben kirajzolódó bolsevizáló irány megnyilatkozásai. Sir Stafford Crippsnek a brit kormányba való bevétele után ez az irányzat már látható kifejezésre talált. A londoni rádió egyik bemondója a Public Opinion adásában kifejtette, hogy midőn rövid idővel ezelőtt körkérdést intéztek a közvéleményhez, a megkérdezettek 82 százaléka a Szovjetoroszországgal való együttműködés mellett nyilatkozott. Ugyanezen az úton jár az a másik kijelentés is, amely az angliai széles néprétegek körében egyre több megértésre talál, hogy Anglia a háború után tevékenyen működjék együtt szövetségeseivel. Berlinben ezekből arra következtetnek, hogy a volt moszkvai brit nagykövet, aki most Sztalin képviselője a brit kormányban, már megkezdte a propaganda szervezésnek saját eszméi érdekében való felhasználását.

Mint Londonból jelentik, Churchill a vörös hadsereg megalapításának 24. évfordulója alkalmából Sztalinnak küldött üzenetében az angol hírszolgálat jelentése szerint — csodálattal és hálával szólott az angol birodalom népeinek nevében a Szovjet haditetteiről.

### BRAZILIA

A brazil fővárosban, Rio de Janeiróban — mint onnan jelentik — feszült hangulat uralkodik amiatt, hogy az elmult héten két brazil gőzöst az Atlanti óceánon elsülyesztettek. Különböző politikai körökben azt hiszik, hogy a brazil kormány emiatt esetleg hadat üzenhet a tengelyhatalmaknak. Persze az erre irányuló hangulatot az USA politikai körei szítják.

### AZ URUGUAY POLITIKAI VÁLSÁGBAN

pillanatnyilag szélcsend állott be. A pártok túlnyomó része a törvényességhez való mielőbbi visszatérés szükségességét hangoztatja és azt kívánja, hogy a választásokat március 29-én tartsák meg.

### MADAGASZKÁR KÖRÜL

Római Stefani jelentés szerint tekintettel arra, hogy a japánok rövidesen megkezdhetik hadműveleteiket az Indiai óceánon, az angolok egynémely rajtaütést terveznek, amely e révén megerősíti védelmüket Afrika irányában. Évégből szemet vetettek Madagaszkár francia szigetre, hogy azonban céljaikat leplezzék, azt koholják, hogy a tengely veszélyezteti e szigetet. Ez az egyetlen magyarázata a Daily Mail ama hírének, hogy az Egyesült Államok Franciaországtól Madagaszkárt illetően annak rendje és módja szerint biztosítékokat követelték és azt az igéretet, hogy a tengely nem használhatja fel ezt a szigetet.

## Külön német jelentés

**Az amerikai partok előtt újabb 8 hajót pusztítottak el a német tengeralattjárók**

**Berlin, február 24. A Führer főhadiszállásáról különjelentésben tudatják a Német Távirati Irodával:**

**Német tengeralattjárók az Atlanti-óceánon és az amerikai partok előtt hajókaravánokból újabb nyolc hajót, köztük öt tartályhajót süllyesztettek el, összesen 63.000 tonna ürtartalommal. (MTI.)**

## A szovjet elleni arcvonal

**Nagy tüzek Szebasztopolban — Újabb harcokban 83 tankot vesztett a szovjet**

**A német véderő főparancsnoksága közli: A keleti arcvonal különböző helyein a hadsereg és a légi erő kötelékei hétfőn is több ellenséges támadást hiúsítottak meg. A légi haderő harci kötelékei folytatták a szovjet vasútvonalak szétrombolását. Az Ilmentótól délkeletre több szállítóvonatot megsemmisítettek és a Murman-vasút több szakaszát telibe találták. Német harci gépeknek Szebasztopol erődje ellen intézett éjszakai támadása következtében nagy tüzek keletkeztek. A szovjet február 20 és 23-ika között összesen 83 harckocsit vesztett.**

### Új Sztalin-vonal

**Bern,** február 24. (Stefani.) Hír szerint munkások, parasztok és asszonyok egész hadserege dolgozik igen nagy mélységű új Sztalin-vonal építésén. (MTI.)

## A csendesóceáni háború

**A japánok átvágták a burmai utat — Rangun elestével számolnak — Japán támadás a kaliforniai partoknál. Elsüllyesztett amerikai hajók**

**Róma, február 24. A „Popolo di Roma" szerint a keletázsiai háború legfontosabb eseménye, hogy sikerült a japánoknak átvágniok a burmai utat. Az út átvágását Pegu város meghódítása tette lehetővé. Ezzel az az 1162 kilométer hosszú vasútvonal, amely lényegében évek óta Csang Kai-Sek utánpótlási vonalának számított, értéktelenné vált és Rangoon is elvesztette legfontosabb szerepét.**

**Stockholm, febr. 24. (NST) A Daily Express kiküldött tudósítója részletesen beszámol lapjában a ranguni harcokról és a küszöbön álló tervszerű rombolásokról. A tudósító szerint Hutton tábornok főparancsnok elhatározott szándéka, hogy Rangunt felgyujtja és olyan alaposan megsemmisíti, mint ahogyan az eddig csak a Szovjetunióban történt. Minden intézkedést megtettek már, hogy az olajraktárakat felgyújtsák, amikor a japánok a város felé közelednek.**

**A londoni lapok keletázsiai tudósítói már Mandalayból, Burma belsejéből küldik táviratiakat. — A csunkingi kormány szóvívője kijelentette, hogy számolni kell Rangun elestével.**

**Amsterdam, február 24. A londoni rádió jelentése szerint a kaliforniai partvidék egyik pontját ágyútűz alá vették. Legkevesebb 25 gránátot lőttek ki a célpontra.**

**Későbbi newyorki jelentés szerint japán tengeralattjáró jelent meg a kaliforniai partoknál és ágyúzták az olajfinomítókat.**

A japán császári főhadiszállás közölte, hogy a japán haderők megszállták Szumátra déli részén a hadászati szempontból fontos Tandjoeng Kerano városát. **A japán tengerészet ejtőernyős kötelékei meglepetésszerűen partraszálltak Timor szigetén Koepang közelében.** Jelenleg harcban állnak az ellenséges erőkkel.

Rangoonból megbízható helyről jelentik, hogy a helyzet hétfőn Burmában nem változott jelentékenyen. A Bilin és a Sittang folyók közötti arcvonalon heves harcok folynak.

A japán légi haderő február hó 2-án megállapította, hogy Havai irányából a japán szigetek felé egy északamerikai cirkálókból és repülőgépanyahajókból álló erős hajóhad egység közeledik. A japán légi haderő azonnal támadott és a kelet felé menekülő ellenségnek súlyos károkat okozott. Illetékes tengerészeti körök ugyanekkor közlik, hogy Japán az amerikai állításokkal ellentétben a csendesóceáni háború megkezdése óta egyetlen cirkálót és egyetlen repülőgépanyahajót sem vesztett. Japán vesztesége négy elsüllyesztett és négy megrongált romboló. Ezenkívül két tengeralattjáró elvesztése valószínű. A szállítóhajókban elszenvedett veszteségek a nagykiterjedésű területeken folyó hadműveletekhez viszonyítva rendkívül csekélyek. (NTI)

A Domei Iroda jelentése szerint egy japán repülőszázad a Bangka tengerszoros környékén február hó 17-től három nap alatt több 30 brit és hollandindiai hajót süllyesztettek el, vagy rongáltak meg súlyosan. Az ellenséges hajók többsége Szingapurból menekült Jávára, vagy Ausztráliába.

**Washington,** febr. 24. (NST) A 2250 tonnás »Alexander Hamilton« amerikai cirkálót — a haditengerészeti minisztérium hivatalos jelentése szerint — az izlandi vizeken megtorpedózták. A kétszáz főnyi legénység sorsáról a jelentés semmit sem közölt. Az »Alexander Hamilton« cirkálót 1937-ben építették és a partvédelemhez osztották be. A cirkáló rendkívül erős légvédelmi fegyverzettel rendelkezett és egy repülőgépet is vitt fedélzetén.

Mint a haditengerészeti minisztérium pótlólag jelent, a megtorpedózott cirkálót megkísérelték bevontatni egy izlandi kikötőbe, de útközben felborult és elsüllyedt.

A Reuter iroda washingtoni jelentése szerint Washingtonban hivatalosan jelentették, hogy Új-Foundland előtt »a rossz időjárás« miatt egy északamerikai romboló és egy teherhajó elveszett. (MTI)

**Washington,** február 24. (OFI.) A tengerészetügyi miniszterium közli, hogy a Truxton amerikai romboló és a Pollux amerikai tehergőzös Új-Foundland partjainál vihar miatt zátonyra futott és elsüllyedt. Az áldozatok száma hivatalos közlés szerint 109 tiszt és tengerész. (MTI.)

**Washington, febr. 24. A tengerészetügyi miniszterium közli: A Truxton hajón 7 tiszt és 90 tengerész lelte halálát. Lehetséges, hogy még további három halott is van. A Pollux hajón egy tiszt és 91 tengerész vesztette életét.**

## Északafrikában

**Az olasz főhadiszállás közleménye: Felderítő egységek javunkra végződött csatározásai során elpusztítottunk néhány ellenséges páncélgépkocsit.**

**Az ismét kedvezőtlenné vált légköri viszonyok sem akadályozták meg légi erőnket abban, hogy eredményes támadásokat intézzen az ellenséges arcvonalak mögött fekvő célpontok ellen. Géppuskatűz alá vettek nagyobb ellenséges gépjármű-táborhelyeket és több gépkocsit felgyujtottak vagy megrongáltak.**

**Tovább folyt Málta kikötőinek és légi támaszpontjainak bombázása is. Különféle méretű bombák ismételten eltalálták a célpontokat és szemmelláthatóan pusztításokat okoztak. A német légi erő a sziget felett vívott harcokban négy angol repülőgépet lőtt le.**

**Az ellenség csekélyt létszámú kötelékkel több légi támadást intézett Zuara, Bengházi és Tripolisz ellen. Említésreméltó kárról nem érkezett jelentés.**

**Egy olasz torpedóromboló Libiából hazatérő hajókaraván kíséretében eltalált egy ellenséges repülőgépet, amely lángokban zuhant a tengerbe.**

— **A vallás- és közoktatásügyi miniszter** a debreceni Tisza István tudományegyetem református hittudományi karán üresedésben lévő egyháztörténelmi tanszékre nyilvános pályázatot hirdet.

— **Mezőgazdasági számlálóbiztosok figyelmébe!** Felkérem a mezőgazdasági összeírásra már jelentkezett számlálóbiztosokat, hogy ma, szerdán délelőtt 9 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó kioktató értekezleten feltétlenül megjelenni szíveskedjenek. Végleges beosztást csakis azok nyerhetnek, akik ezen az értekezleten feltétlenül résztvesznek és az utasítás és a rendelet anyagából vizsgálatot tesznek. Csobán Endre főlevéltáros, az összeírás vezetője.

**Apolló filmszínház.**

Ma utoljára
GARBO világsikerű filmje:

**Ninocska**

Kísérő műsor: Magyar világhíradó (külön kiadással a kormányzóhelyettes választásáról) és Balatoni halászat.

**Vígszínház mozgó**

A legromantikusabb, izgalmas és pompás kiállítású amerikai filmóriás:

**JUAREZ**
(Viva Mexico)
Paul Muni és Bette Davis a főszerepben.
A kormányzóhelyettesválasztás a híradóban!

## A Kormányzó Ur berekesztette az országgyűlés harmadik ülésszakát

### A japán nemzet üdvözlése

A képviselőház tegnap ülést tartott. Tasnády Nagy András elnök kérte a Ház hozzájárulását ahhoz, hogy a baráti és rokon japán nemzetet, hadseregük dicső fegyvertényei alkalmából üdvözöljék a japán országgyűlésen keresztül. A képviselők állva hallgatták végig az elnök szavait és a javaslatot magukévá tették.

Az elnök ezután bemutatta a behívott új erdélyi képviselők megbízólevelét, majd Putnoky Móric háznagy bevezette az ülésterembe az új képviselőket, akik nagy taps közben elfoglalták helyüket.

Ezután **Bárdossy László** miniszterelnök állt fel:

— Legfelsőbb kormányzói kézirat érkezett, — mondotta. — Kérem annak felolvasását.

Tasnádi Nagy András ezután felbontotta a kormányzói kéziratot, amelyet a jegyző felolvasott.

— **Magyarország országgyűlésének kormányzói üdvözletem!** — hangzik a legfelsőbb kézirat. — **Tisztelt Országgyűlés! A magyar királyi miniszterelnök előterjesztésére az általam 1939 június 10-re összehívott és ugyane hó 14-ik napján megnyitott országgyűlés harmadik ülésszakát ezennel berekesztem és egyszersmind a negyedik ülésszakot március 10. napjára összehívottnak nyilvánítom. Kelt 1942 február 23. Horthy s. k. Bárdossy s. k.**

Tasnádi Nagy András indítványára ezután a képviselőház elhatározta, hogy március 10-én délben tizenkettőkor tartja legközelebbi ülését, amelyen az elnök megteszi a javaslatát az ujjáalakulás iránt.

## A felsőház ülése

A felsőház tegnap ülést tartott. Széchenyi Bertalan gróf elnök elparentálta gróf Tisza Lajost, a felsőház most elhunyt tagját, majd letárgyalta az orvosi rendtartásról szóló törvény módosító kiegészítését tartalmazó javaslatot.

Vitéz **Biró István** megemlékezett a japánok hadidicsőségéről és indítványozta, hogy a felsőház a japán országgyűlésen keresztül küldje el üdvözletét a hősi japán nemzetnek és vitéz hadseregének. A felsőház így határozott.

A javaslathoz elsőnek vitéz **Mesko Zoltán** szólt hozzá. Kérte, hogy az önkormányzatban a tagsági kötelezettségen kívül semmiféle más jogot a zsidók ne vindikálhassanak maguknak. Ezután kifogásolta a zsidók működését a kórházakban. A közegészségügyről szólva hangoztatta, hogy gyakorlati tudású orvosokra van szükség a perifériákon, tanyákban és falvakban. Nem helyeselte azokat a tiltó rendelkezéseket, amelyek ma is előfordulnak a közkórházakban a segédorvosi és gyakornoki kinevezésekkel kapcsolatban. A törvényjavaslatot nem fogadja el.

A beszédre vitéz **Keresztes-Fischer Ferenc** válaszolt. A törvényjavaslat azt a célt szolgálja, hogy az orvosi kamarák megalkotására vonatkozó 1936. évi I. t.-c.-nek az eddigi tapasztalatok alapján mutatkozott hiányait pótolja. Helyesli azt a törekvést, hogy az orvosi társadalom a kamarán belül a maga autonóm életét minél tágabbra akarja kiépíteni. **Teljes elismeréssel van az iránt a nemes feladat iránt, amelyet az orvosnak végeznie kell.** A Kamara működésében az orvosi hivatás által követelt és az orvosok anyagi és kari szempontjai által **megkívánt orvosi érdekeket össze kell egyeztetni.** Örül annak, ha az orvosi kamarák részéről állandóan megnyilvánul az a törekvés, hogy autonóm, szabad mozgásuk a Kamara keretén belül tágíttassék. Sok kérdés van tárgyalás alatt és mihelyt azok is kellően megérnek, nem fog elzárkózni az elől, hogy az autonómia tágítása érdekében újabb javaslatokkal jöjjön a törvényhozás elé.

— A zsidókérdésről szólva kijelentette, hogy a végrehajtás területén a legnagyobb figyelemmel kíséri azt, hogy a zsidótörvény rendelkezéseit ki ne játszhassák. Ahol ilyen tendenciát lát, ott a legszigorubban lép közbe.

A falusi orvosellátásról szólva kijelentette, hogy foglalkozik a kérdéssel és minden eszközt megragad arra, hogy itt segítsen. Már meg is találta azokat a pénzügyi lehetőségeket, amelyek e kérdésnek legalább átmeneti és szükségszerű megoldását lehetővé teszik.

— Az **orvoshiány**, amely ma pillanatnyilag mutatkozik, a viszonyok változásával, normális eszközökkel is megszüntethető lesz. De addig is, átmeneti segítséggel az orvoshiányt reparálni fogja.

A miniszter beszéde után a felsőház a törvényjavaslatot elfogadta.

Ezután az elnök közölte, hogy a képviselőház elnöke megküldte a felsőház elnökének az országgyűlés harmadik ülésszakának berekesztéséről és negyedik ülésszakának megnyitásáról szóló kormányzói kéziratot. Az elnök bejelentette, hogy **ennek alapján az országgyűlés harmadik ülésszaka berekesztetett és a legközelebbi ülés március 10-én lesz.**

## Hír arról, hogy Hubay Kálmánt és Ruszkay Jenőt kizárták a nyilaskeresztes pártból

**Budapest**, február 24. A parlament folyosóján már az ülés előtt az a hír terjedt el, hogy Szálasi Ferenc, a nyilaskeresztes párt országos vezetője tegnap **pártvezéri hatalmánál fogva kizárta a pártból Hubay Kálmán volt országgyűlési képviselőt és Ruszkay Jenőt.** Hubay Kálmán tudvalevőleg a pártvezetőhelyettes volt és országgyűlési képviselői működése idején ő irányította a párt parlamenti csoportját is.

Hubay Kálmán és Ruszkay Jenő kizárását a pártból közvetlen forrás is megerősítette és a hír érthetően nagy feltűnést keltett.

Újabban ismét megerősítik azt a hírt, hogy Matolcsy Mátyás országgyűlési képviselő harmadmagával kilép a nyilaskeresztes pártból.

Állítólag Matolcsy Tamás és Zeöld Imre Péter tartanak Matolcsy Mátyással.

## Révész Imre püspök a református iskola nagy céljairól

**Révész Imre** püspök tegnap foglalta el székét mint új elnök az Egyetemi Konvent Tanügyi Bizottságában és ebből az alkalomból érdekes megállapításokat tett.

Iskoláinkról — mondotta a többi között — önjószántunkból sohasem mondhatunk le és fejlesztésükben, oltalmazásukban éppen ezért a teljes egységes nézőpontokat ma szükségesebbnek kell éreznünk, mint eddig bármikor. A református iskolának minden mást felülmúló erővel kell kidomborítania Krisztus kizárólagos királyi igényét és tulajdonjogát egyének, közösségek és kultúrák fölött. Az állami, nemzeti, erkölcsi, sőt az egyházi célok is csak mint ennek az egyetlen célnak alárendelt eszközei szerepelhetnek a keresztyén iskolában.

## Boris bolgár király kihallgatáson fogadta a honvédvezérkar főnökét

### Magas kitüntetésben részesítette Szombathelyi vezérezredest

**Szófia**, febr. 24. (BTI) **Borisz király hétfőn 16 óra 30 perckor kihallgatáson fogadta Szombathelyi Ferenc vezérezredest, a magyar királyi honvédvezérkar főnökét.** A kihallgatás végén a magyar vezérkari főnök bemutatta a királynak a kíséretében levő magasrangú magyar katonatiszteket.

**A király a hadiékítményes katonai érdemrend nagykeresztjével tüntette ki vitéz Szombathelyi vezérezredest.** Kitüntetést kaptak kíséretének tagjai és a szófiai magyar katonai attasé is.

Hétfőn délután a magyar vezérkari főnök és kísérete megtekintette a bolgár főváros nevezetességeit és az Alexander Nevski templomot, majd a magyar követ-

**Szófia, febr. 24. (BTI) Szom-**

**Szófia, febr. 24. Bolgár TI) Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a magyar honvéd vezérkar főnöke és kíséretének tagjai koszorút helyeztek a hősi emlékműre. A magyar vendégek ezután meglátogatták a szófiai katonai iskolát, ahol ebédet adtak tiszteletükre.**

**Szófia**, február 24. A bolgár sajtó meleghangú cikkekben foglalkozik vitéz **Szombathelyi Ferenc** vezérezredesnek, a magyar királyi honvédvezérkar főnökének bulgáriai látogatásával.

A félhivatalos Enyesz megállapítja, hogy a látogatás udvariassági jellegű. Ez az udvariassági látogatás annál értékesebb, mert egy olyan hadsereg főnökétől jő, **mint a magyar, amely történelme lapjaiba csupán fényes haditetteket írt be.** A magyar hadsereg nagy értéke nemcsak történelmi emlék, mert ez a dicsőséges hadsereg újból és újból győzelmet győzelemre arat a most folyó háborúban is.

Mi bolgárok, akik a múltban, a jelenben, de a jövőben is ugyanannak a sorsnak a részesei vagyunk, mint a magyarok, nemcsak esztéták módján szeretjük a magyar hadsereget, hanem azért is, mert mi közvetlenül is érdekeltek vagyunk a magyar hadsereg tetteiben, hiszen a tengely sikerei a mi sikereink is, aminthogy a tengely népeinek sorsa a miénk is. **Szövetségesei voltunk a multban Magyarországnak s azok vagyunk ma is.** A mi sikerünk éppúgy Magyarország sikere, mint a miénk.

A Slovo hangoztatja, hogy **a történelemben alig van példa olyan bensőséges barátságra, mint amely évek óta a magyar és a bolgár nép között fennáll.**

## Lelkes hangú pohárköszöntők

**Szófia, február 24. Daszkalov tábornok, bolgár hadügyminiszter hétfőn este vacsorát adott Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke tiszteletére. Ebből az alkalomból Daszkalov miniszter pohárköszöntőt mondott, amelyben üdvözölte a dicsőséges magyar hadsereg vezérkari főnökét és a bátor magyar nép megjelent képviselőit, majd így folytatta:**

**— Mindig különleges rokonszenvvel gondolunk a magyar népre, mert a rokonság szálai fűznek össze bennünket, mert az utóbbi időkben éreztük rokonszenvét és támogatását és mert mi megbecsüljük az erélyt és hősiességet. A magyar és bolgár nép abban a szerencsés helyzetben van, hogy sohasem volt közöttünk érdekellentét és amint a multban fegyverbarátok voltunk, úgy egymás oldalán harcolunk a nagy és életbevágó célokért és a győzelem oldalán harcolunk a mostani hatalmas küzdelemben, amelyet az új rend megvalósításáért, az igazságért és a fiatal népek szabad fejlődéséért folytatunk, készen állva arra, hogy hozzájáruljunk a végső győzelem megvalósításához, teljes szívből örülünk a magyar hadsereg sikereinek, amelyet a világ új rendjének, az igazság új rendjének megvalósításáért és a fiatal népek fejlődéséért vívott küzdelemben aratott.**

**Szombathelyi Ferenc** vezérezredes válaszában többek között a következőket mondotta:

**— A bolgár és magyar nép mindig két célért küzdött: a szabadságért és a függetlenségért. E közös harcos szellem magyarázata a két nép ereiben csörgedező rokoni vérben keresendő. Amikor köszönetet mondok Nagyméltóságodnak a magyar hadsereg irányában kifejezett jókívánságaiért, egyúttal a magam részéről azt a kívánságomat fejezem ki, hogy a bolgár nép a háború után megvalósulni látva minden kívánságát, büszkén viselhesse kardját. (MTI.)**

## Meghalt Parseval, a léghajózás híres úttörője

Berlin jelentés közli, hogy Parseval Ágost mérnök és tanár, nyugállományú őrnagy, a léghajózás híres úttörője, szívszélhüdés következtében 81 éves korában meghalt. Parseval Zeppelinnel ellentétben, aki a merev kormányozható léghajót szerkesztette és propagálta, a **félmerev léghajó mintáját alkotta meg.** 1906. május 26-án emelkedett a levegőbe az első Parseval-léghajó. 1910-ben már az egykori osztrák—magyar hadseregben is használták a róla elnevezett félmerev léghajókat.

Az akkori repülési szakértők szerint a Parseval léghajó konstrukciója nem volt olyan, hogy minden eshetőséget kibirjon, az erős ellenszelekkel komolyan számolnia kellett, de sokkal jobb, erősebb, használhatóbb volt, mint amennyire becsülték.

Később azután véglegesen Zeppelin javára dőlt el a merev és félmerev rendszerű kormányozható léghajók körül az egész világon kifejlődött vita.

## Március 7-ig kell igényelniök a budapesti tenyészállatvásár csoportos látogatóinak elszállásolásukat

A budapesti országos tenyészállatvásárt tömegesen felkereső vidéki és szomszédos államokbeli tanulmányi csoportok elszállásolása érdekében a rendező bizottság ezévben is érintkezésbe lépett Budapest székesfőváros idegenforgalmi hivatalával. Az idegenforgalmi hivatal készséggel vállalta a kiállítás látogatóinak pályaudvari kirendeltségei útján való fogadását és olcsó csoportos elszállásolását. Vidéki iskolák, gazdasági akadémiák, szakiskolák és tanfolyamok tanulóifjúságából álló csoportoknak elszállásolására korlátolt számban diákszállókban van hely biztosítva.

A szállás a dákszállókban naponkint és személyenkint 1.40 pengőbe kerül.

**Nagyobbszámú felnőttekből álló tanulmányi csoportok** olcsó, közös elszállásolásának biztosítását is vállalja az idegenforgalmi hivatal, azonban a rendkivüli viszonyokra való tekintettel csak abban az esetben, ha a bejelentést legkésőbb március 7-ig megkapja. (Budapest, V. Deák Ferenc ucca 2. interurbán telefon 18-12-13), ajánlatos azonban minél előbb jelentkezni, mert a korlátolt elhelyezési lehetőség mellett az igényléseket érkezési sorrendjükben elégítik ki. Az így elhelyezett gazdacsoportok részére kedvezményes étkezési lehetőségekről is gondoskodik az idegenforgalmi hivatal a kiállítás tartama alatt.

**Hungária filmszínház**

MA már UTOLJÁRA
MURÁTI LILI, PÁGER ANTAL és JÁVOR PÁL főszereplésével: a nagyszerű
MAGYAR VIGJÁTÉK:

**Igen, vagy nem?**

Előadások: 5, 7 9 órakor!

## Széchenyi gondolatai a nevelésről

### Dr Soós Béla előadása a Szülők Iskolájában

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg értékes, mindvégig lebilincselően érdekes előadását dr **Soós Béla** ref. lelkipásztor, egyetemi magántanár a Szülők Iskolája előadássorozatának keretében. Az Ipartestület dísztermét megtöltő közönség nagy figyelemmel kísérte a magasszínvonalú fejtegetéseket.

Az előadást a Kossuth Dalkör nagysikerű énekszáma vezette be **Sziklai Ede** karnagy vezényletével. Majd dr **Veress István** tanügyi főtanácsos mondott bevezető beszédet.

Ezután dr **Soós Béla** előadásában rámutatott arra, hogy gróf Széchenyi István környező világát jellemezte az **öntudatlan magyarság.** Jókai és Vas Gereben műveiből jó ismerőseink a németül és franciául beszélő magasabb osztály, a latin műveltségében tetszelgő középosztály. Ezekkel szemben — érdekes, hogy éppen mágnás író, Eötvös József mutat rá — a nép küzd létéért, emberi nemes tulajdonságainak érvényesítéséért. Széchenyit is ellentétes érzések tépik. „Majd a legnagyobb vonzódást érzem e durva néphez, melyet voltakép hőn szeretek, hogy oktatnám, nevelném, emberré nevelném, majd meg látni sem kívánom s eltaszítanám magamtól."

Ez a látás magában foglalja a nevelésnek egyik legelső feltételét: a bíráló állásfoglalást. **Széchenyinél élesebben kevesen látták meg a magyar hibákat, mert éppen az önámítás pipafüstjéből és rózsaszín fellegéből akarja nemzetét kiemelni.** „Ázsiai bölcsőjében rejtező, eddigelé sehol ki nem fejlett, sehol érettségre nem virult sajátságit" akarja benne kifejleszteni. Amennyire látja tunyaságunkat, hiszékeny, vagy értethetetlenül makacs viselkedésünket, ugyanannyira szeretné „eredeti sajátságunkat kiképezve a világot egy új nemzettel ajándékozni meg". Büszkén tesz vallomást arról, hogy a magyar nemzet kifejlesztése, feldicsőítése él minden csepp vérében.

Végeredményben Széchenyi előtt egy olyan nemzet eszménye lebegett, amelyik a maga kiművelt testére és lelki erejére támaszkodva szorgalmas munkával termett a hitelét vesztett, bomladozó régi magyar világ helyett egy másikat, amelynek örök jövője lesz. Széchenyi szerette annyira nemzetét, hogy hitt ennek a változásnak a lehetőségében, öntudatos felelős neveléssel akarta a nemzetet kiművelt életformához juttatni. Ezért volt az ő nevelési terve sokkal magyarabb, mint azt sokan hinni szeretik. S tragédiája az volt, hogy az erőszakosan haladó események elvették a nemzet fokozatos nevelődésének, művelődésének lehetőségébe vetett hitét.

És most van itt az idő annak a megvalósítására, amit ő már meg nem érhetett.

A mindvégig nagy figyelemmel kísért előadásért dr **Veress István** tanügyi főtanácsos mondott köszönetet. Az előadást dr Soós Béla pénteken délután 5 órai kezdettel a MÁV műhelytelepen, vasárnap délután 4 órakor pedig a Mikepércsi-úti állami elemi iskolában megismétli.

## Elítélték, mert eladta a zárolt gabonát

A debreceni rendőrség, mint büntetőbíróság tegnap vonta felelősségre Miskolczy Ferenc bércséplő, Faiskola ucca 7. szám alatti lakost, aki a bejelentett készlete alapján zárolt gabonából négy mázsa árpát eladott.

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, büntetőbíró a tárgyalás lefolytatása után Miskolczy Ferencet 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, mert a zárolt gabonát eladta, illetve nem a HOMBÁR útján kínálta fel eladásra, hanem magánosnak **adta el.**

## Dr Szabó Mihály: Az a családi hajlék, ahol Jézus otthon van, szilárdabb a legerősebb betonfedezéknél

### A Péterfia uccai egyházrész női körének szeretetvendégsége

A Péterfia uccai egyházrész női köre tegnap délután a „Baltazár"-teremben szeretetvendégséget rendezett, dr Darkó Jenőné, Balogh Istvánné, Tóth Árpádné, dr Farkas Pálné és Szegedy Lajosné úrhölgyek, mint házlasszonyok látták el a vendégeket. Közének után dr Farkas Pál lelkipásztor imádkozott, majd dr Szabó Mihály ítélőtáblai elnöki titkár „A szám űzött világosság" címen tartott igen értékes előadást. Bevezetésben elmondta, hogy családjában beszélgettek arról, mi lenne, ha Debrecent bombatámadás érné. Erre négyéves kislánya megszólalt: „Debrecenben nem lesz légitámadás. Én imádkozom azért, hogy ne legyen. Hogy van az, hogy ti nagyok ezt nem tudjátok?" Ezzel az egyszerű naiv hittel kell hinni Istenben. Egyedül Jézus ennek a világnak világossága. Ha van valahol szelid életet árasztó fény és nem lidércfény, nem reklámfény, akkor állítom, hogy mindenütt ebben a fényben Krisztus van jelen. Aki Jézus nélkül, tehát a sötétben jár, nem tudja hova megy, hova jut, gondolhat bármit. Ahol jár, az a sötétség, a bűn útja, mindig bizonytalan és ismeretlen. Nagyon jó volna, ha a közönség végig tudná kísérni a bűn útját. Csak egy fél lábbal kell rálépni a bűn útjára, csak egy kicsit kell behúzódni a sötétbe és azonnal nem tudjuk, mi lesz a vége! A házassági perekben a sötétség és mélységek irtózatossága szokott feltárulni. Csodálatos, hogy ez a világ általában számüzni szeretné és jórészben számüzte magából a világosságot, mert a sötétség nem tudja befogadni a fényt. Egyetlen hely, ahol legkevésbé van otthon Jézus, egyetlen hely, ahol legotthontalanabb a világosság: a család! **Most, amikor szerte a világban nincs egy nyugalmas pont, ahol megpihenhetne a szemünk, most volna fontos, hogy a lélek befelé forduljon és a család békéjében nyugalmat találjon magának. De hogyan találjon, amikor** éppen ott **nincs béke és nyugalom? — Éppen a családokban szokták elkövetni a legirtózatosabb bűnöket, gyilkosságokat.** Rendes körülmények között rendkivüli követelményeket támaszt a család, olyan követelményeket igényel, mik Krisztus nélkül senkinek nem állhatnak rendelkezésére, különösen a mai időkben, amikor a külső sötétség benyomul a családi hajlékba is. Ma inkább, mint valaha, a családtagok igyekeznek áthárítani egymásra a vétekeket és bűnöket, feszültség és depresszió színhelyévé válik a család. **De ha Jézus bevonul a családba, akkor felengednek ezek a feszültségek, megszünnek a kétségek, a bizonytalanságok, a hazug helyzetek megoldódnak és egyenessé, tiszta levegőjüvé válik a családi élet. Azért van így, mert Jézusnak a családi élet minden vonatkozására határozott szava van**

A család egyik legfontosabb problémája ma a gyermek. Jézus szerette a kicsinyeket. Ma türelmetlenség jellemez bennünket. Jézus a kereszten is türelemre intett. Jézus jelenléte bizalmat jelent a családban. **Sohasem kétséges, hogy mi az igazságnak, tisztaságnak útja, ha Jézus jelen van a családban.** Gondoljanak arra, lehet-e haragos szivvel leülni Bibliát olvasni? **Az a családi hajlék, ahol Jézus jelen van szilárdabb, mint a ma ismert legerősebb betonfedezék.** Jézus teljes uralmat akar venni a családi életünkön és ott akar lenni a családi élet minden vonatkozásában, figyelmez, int, nevel és **mindig biztos tanácsot ad.** Ha egyszer uralomra jutott a családban, akkor azt mondhatjuk: befogadott világosság számüzte a sötétséget.

A bizonyságtevő, nagyon mélyszántású előadásért dr Farkas Pál mondott meleghangú köszönetet.

## Az elhunyt Tisza Lajos gróf tragikus élete

### Utolsó beszélgetés a világháború aranysarkantyus vitézével, atyjáról és Tisza Istvánról

Kocsordon, az ősi, szatmármegyei Tisza-kastélyban ment végbe tegnap nagy és mélységes részvét mellett Tisza Lajos grófnak, a nagy Tisza Kálmán legifjabb fiának temetése. Tisza Lajos gróffal csak nemrégen beszélgetést folytatott a P. H. munkatársa és a magányában visszavonultan élő Tisza-gróf akkor igen érdekes és mindezideig ismeretlen részleteket mondott el atyjáról, a „generális"-ról, testvérbátyjáról Tisza István grófról és a geszti életről.

— Atyám — mondotta az első és utolsó interjuban akkor Tisza Lajos gróf — rendszerint nyáron járt le Gesztre és akkor nagyszabású vendégjárások voltak, főleg Kálmán-napján. Október 12-én estefelé érkeztek a vendégek, többnyire kocsikon a megye minden részéből, de jöttek sokan Budapestről is. Mikszáth Kálmán egy ilyen nap alkalmából „A kis prímás" című művével ajándékozott meg „A legkisebb geszti házigazdának" dedikációval. A **családi körben nem igen esett szó politikáról** — folytatta gróf Tisza Lajos, — de anyámat, majd később István bátyámat már beavatta politikai elgondolásaiba. Neveltetésünkben erős kézzel vett részt, de mindig olyan szelid és jóságos formában, hogy csak hálát érezhettünk érte. Arra nagyon tartott, hogy mindegyikünk válasszon magának valami komoly életpályát, de hogy mi legyen az, arra nézve szabad választást engedett nekünk.

A beszélgetés folyamán sokszor felvetődött bátyjának, a mártír miniszterelnöknek neve. Sohasem „Pista", ahogyan a nép bizalmasan nevezte, hanem komolyan hangzóan: **„István bátyám".**

— István bátyám is éppen olyan rajongó szeretettel viseltetett apám iránt és épp olyan kegyelettel őrizte emlékét, mint mi. **Például tartott rá, hogy az övé legyen apánk díszmagyaros mentéje. Minden ünnepélyes alkalomkor azt viselte és abban a díszmagyarban örökítette meg Benczur is.** István bátyám első miniszterelnöksége idején azzal lépett be édesanyánk budapesti lakásába, hogy **apánk íróasztalánál szeretne valamit megírni. Amikor felállt az íróasztaltól, anyám érdeklődésére elmondotta, hogy Rákóczi hamvai hazaszállítását elrendelő királyi elhatározás fogalmazványát készítette el, melyet apánk íróasztalánál és így mintegy az ő szellemétől ihletve írt meg.**

— Rendkívül figyelmes és szerető testvér volt István bátyám. Amikor a háborúban való súlyos megsebesülésem után a klinikán feküdtem, meghagyta unokaöcsémnek, báró Radvánszky Bélának, hogy minden reggel hívja fel a miniszterelnökségen, de ettől függetlenül, országos gondjai közepette, **minden nap meg is látogatott.**

Az ujságíró Tisza Lajos gróf háborús sebesüléséről érdeklődött és ezt a mélységesen szomorú felvilágosítást kapta:

— A háború kitörésekor mint népfelkelő hadnagy vonultam be a kassai 5. honvédhuszárezred népfelkelő osztagához és hatheti kiképzés után a harctérre mentünk. 1915. nagypéntekén **haslövést kaptam a Kárpátokban.** Huszárjaim levittek a vasuti állomásig, majd Budapestre szállítottaz első számú sebészeti klinikára, hol Dollinger professzor nyolcszor operált meg. A súlyos műtétek alatt az egyik asszisztens Ádám Lajos, a másik pedig dr. báró Radvánszky Béla volt. 1916 december 30-án **Károly király a Mátyás templomban első között avatott aranysarkantyús vitézzé. Akkor még olyan gyenge voltam, hogy csak tisztiszolgám támogatásával tudtam a király elé járulni. Letérdelni nem tudván, a király felállt és úgy érintett meg Szent István kardjával.**

A világháború aranysarkantyús vitéze most örökre elpihent. A kocsordi kastélyban felállított ravatalt a Tisza-családnak még életben levő tagjai, egyetlen bátyja Tisza Kálmán gróf biharmegyei nagybirtokos állották körül. A rokonok és ismerősök nagy tábora, valamint Kocsord népe. És elkísérték utolsó útjára a sokat szenvedett Tisza Lajos grófot.

**METEOR MOZGO műsora:**

Szerdán: 5, 7, 9 óakor utoljára

**Hadjárat Jugoszlávia ellen**

Dicsőséges győzelem egy árúló nép felett.

Holnap: „Becsületből elégtelen!"

## Sulyok István lelkészi örökébe három lelkészi próbaszolgálatra hívtak meg

**Nagyvárad város** társadalmának osztatlan és őszinte szeretete és nagyrabecsülése kísérte nyugalomba **Sulyok István** református püspököt. A Nagyvárad újvárosi ref. templom új lelkészre vár.

Vasárnap a nagyváradi református egyház presbitériuma gyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya az újvárosi lelkipásztori állás betöltése volt. Vaday Béla esperes feltette a kérdést, a presbitérium kíván-e azzal a jogával élni, az új törvény értelmében, hogy próbaszolgálatra lelkészeket kérjen fel. A presbitérium e kérdésre kijelentette, hogy e jogával élni kíván. Ennek alapján úgy döntött a gyülés, hogy **Fejszés** Endre komádi-i, dr. **Szemes** Károly debreceni kollégiumi lelkészképesítésü tanárt és **Molnár** Károly telegdi lelkészt meghívja próbaszolgálatra.

A presbitériumi gyűlés egyik érdekessége volt még, hogy többszáz aláírással memorandumot nyujtottak be a hívek, akik Orth Győző belmissziós lelkészt ajánlják és kérik az újvárosi lelkipásztori tisztségre meghívni.

## Kerületi tűzoltótanfolyam Debrecenben

Debrecen város hivatásos tűzoltósága nagy gondot fordít arra, hogy ne csak a város lakosai hajthassák nyugodtan álomra fejüket, mert felettük éberül őrködnek, hanem nagy súlyt helyez a vidéki önkéntes és gyári tűzoltótisztek kiképzésére is. Debrecen Észak-, Kelet- és Délmagyarország tűzoltói kiképzési központjává vált s az itt tartott **20 kerületi tűzoltó tanfolyamon 302, az 5 törvényhatósági tűzoltó tanfolyamon 172 hallgató nyert kiképzést** és vitte el tudását az ország minden részébe és saját otthonában tette meg az intézkedéseket az itt tanultak alapján a tüzrendészet, a tűzoltóság és a légoltalom fejlesztésére.

A XXI. kerületi tűzoltó tanfolyamot február hó 23-án nyitotta meg a város polgármesterének nevében ifj. **Dömsödy** Imre városi tanácsnok és szép beszéd kíséretében mutatott rá a tűzoltóság és légoltalom fontosságára és hívta fel a hallgatók figyelmét, hogy hazánk és községeink érdekében igyekezzenek minél többet elsajátítani az előadandó tantárgyakból, hogy a tüz és légitámadás esetére községeink teljesen felkészülten nézzenek szembe a veszedelemmel. A tanfolyam parancsnoka dr. vitéz **Roncsik** Jenő kerületi tűzrendészeti felügyelő, előadói a hivatásos tűzoltóság tisztjei, továbbá **Biró** Áron nyiregyházi tűzoltóparancsnok, dr. **Marinovich** Endre budapesti tűzoltófelügyelő, **Uray** Sándor ref. lelkész, **Csobay** László városi gépészmérnök, **Bartha** István városi világítási vállalati mérnök.

A most megindult tanfolyamnak 34 hallgatója van, akik vármegyénként a következőképen oszlanak meg: Bihar 2, Jász-Nagykun-Szolnok 1, Ung 5, Máramaros 6, Bereg 4, Szatmár 2, Békés 2, Heves 1, Szabolcs 6, Hajdú 3, Bácsbodrog 1. A debreceni kerületi tűzoltó tanfolyamok jóhírneve e tagozottságból is látszik, mert hiszen a szerb megszállás alól csak nemrégen felszabadult területről is jelentkezett hallgató.

A tanfolyam záróvizsgája március hó 14. napján lesz.

— **Egy zsák tengerit lopott el** Bőr János debreceni napszámos Halási Oszkár Eötvös-utcai lakostól. A bíróság kedden tárgyalta a lopás ügyét és Bőrt kétheti fogházra ítélte el. Az ítélet nem jogerős.

## Érdekes előadások a Mansz „Anyák Iskolájában"

A MANSZ „Anyák Iskolájának" tegnapi előadásai nagy érdeklődés mellett hangzottak el. Dr **Salánky József** a kiütéses tifusz elleni védekezésről beszélt nagy szakértelemmel.

Dr **Ravasz Gizella** a nő és kultúra kapcsolatáról, viszonyáról tartott előadást. Foglalkozott a kultúra mibenlétével, majd a női vonásokat boncolgatta a kultúrában. Szembeszállott azzal a gyakran hallott váddal, hogy számottevő eredeti nagy alkotásokat nem tudnak felmutatni a nők, sem a művészet, sem az erkölcs, sem a vallás, sem a tudomány síkján. Ezután a „férfias nő" tulajdonságait ecsetelte, majd azt fejtegette, árt-e a magas müveltség a nőiességnek ? A modern nő tulajdonságairól szólva hangoztatta, hogy csak azt a nőt illeti meg a modern jelző, aki nőmivoltának feladatát és kötelességeit öntudatosan átérzi.

Dr **Vass Péter** piarista tanár a magyar történelem egyik legérdekesebb nőalakjáról, gróf Seilern Crescentiáról, gróf Széchenyi István feleségéről festett művészi portrét. Az arcképhez a színeket Széchenyi naplójából, erről a csodálatos palettáról vette. Crescentia volt Széchenyi muzsája, géniusza, nemtője. Alakja ködbefoszló, legendás. Német származású, de magyarul érezni megtanul s magyarságához semmi kétség nem fér. Ő inspirálja Széchenyi nagy reformművét, amelynek minden részlete magán viseli Széchenyi boldog és mégis tragikus szerelmének történetét. Crescentia változtatja meg Széchenyit, az addig világfi módjára élő, udvarló mágnást hazája sorsáért, jövőjéért aggódó reformátorrá.

Széchenyi Istvánné személyes és történeti szerepre vállalkozott. Mindkettőt betöltöte. Társa és muzsája tudott lenni férjének és nőiségének arányát helyesen fogva fel, példa lehet a ma nőjének is.

Az előadások nagy hatást gyakoroltak a közönségre, amelyek nevében dr **Uray Sándor** mondott köszönetet az előadóknak.

## A népzenész csoport zenekari délutánja a Csokonai szinházban

Tegnap zenekari délutánt rendezett a Nemzeti Munkaközpont népzenész szakcsoportja **Magyary Gyula** elnök és **Rövid Vilmos** alelnök irányításával a Csokonai Szinházban. Az előadás teljes mértékben feltárta azt az eredményes, szép munkát, amit az utánpótlás nevelése és a magyar nóták propagálása terén a csoport kifejt.

Dr **Molnár Lajos** MÁV tanácsos, a csoport diszelnöke megnyitójában rámutatott a népzenészek helyi csoportjának komoly működésére, amit a tagok továbbképzése és az utánpótlás helyes kiválasztása által végeznek. A cigányzene nagy jelentőségét méltatta, hiszen a magyar népdalokat és műdalokat a mi kedves és érdekes népzenészeink interpretálják legsikeresebben. Rámutatott arra, hogy a Radics Bélák, Magyari Imrék, régebben a Biharik, Rácz Palik, Boka Károlyok, Dankó Pisták dalaikkal, muzsikájukkal felkeltették a külföld érdeklődését irányunkban és sok barátot szereztek a magyarságnak. A magyar nóta nem is fog elkallódni, őrzik azt továbbra is derék népzenészeink.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után az utánpótlás zenekar Rövid Vilmos vezényletével, a Nemzeti Munkaközpont indulóját játszotta. Majd 100 tagú zenekar magyar nótákat adott elő Csiki Géza, Horváh Jancsi, Buri Lajos, Amit István a hortobágyi zenekar ének kíséretével Balogh Suha József, Danó János, Csiki Elemér, Balogh Suha Pál és Rácz Imre vezetésével, nagy siker mellett. Hatalmas sikere volt **Káldi Zsigmond** gyönyörű, léleksimogató hangon, finom művészi énektechnikával előadott énekszámainak, amit **Kacsari** Pista és zenekara kisért jó aláfestéssel. Káldi **Zsigmond** minden énekszáma után feldübörgött a taps.

Rendkivüli értékes szám volt az utánpótlás zenekar által játszott Tell Vilmos operanyitány, Rövid Vilmos mesteri vezényletével. Erre a számra méltán büszke lehet a zenekar és a betanítás nehéz, nagy tudást igénylő munkáját végző Rövid Vilmos. Kifogástalan előadásban hozta ki a zenekar a közkedvelt **Márika**-dalt is.

**Magyari Gyuszi** vezetésével remekül játszott a száztagú zenekar két szép magyar nótát. **Magyari Gyulát** percekig lelkesen tapsolta a közönség. Nagy sikere volt **Antal Ilának**, a Csokonai Szinház primadonnájának, aki Magyari Gyula hangulatos zenekiséretével magyar nótákat énekelt, kristálytisztán csengő hangján. Az utánpótlás zenekar tagjai közül meg kell említenünk a rendkivül tehetséges Dankó Zoltánt, Benczi Gyulát, Janni Józsefet, ifj. Kiss Józsefet, Balogh Andort, Farkas Gyulát Mocsár Gyulát, Oláh István, Janni Gézát, Buri Vilmost és Farkas Bélát. A nagysikerü zenekari délután a Rákóczi-indulóval ért véget.

## Stefan Zweig író feleségével együtt öngyilkos lett

**Rio de Janeiro, február 24. (NST.) A braziliai rendőrség hétfőn a Petropolis-szállodában holtan találta Stefan Zweig ismert írót és feleségét. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a házaspár öngyilkossági szándékkal megmérgezte magát.**

**Stefan Zweig 1933-ban hagyta el Németországot és hosszabb ideje Braziliában élt.**

**Zweig a weimari Németország divatos írója volt, főként novelláival keltett feltűnést s az „Ámok" című kötetét majdnem minden európai nyelvre lefordították.**

**Németországból a weimari rendszer bukása után kivándorolt, egy darabig Svájcban élt, majd megszerezte az angol állampolgárságot. Ebből az időből valók úgynevezett életrajzregényei.**

## Egy elmebeteg vérengzése

**A Békéscsabához tartozó Fürjesitanyákon Benesik János 54 éves földműves borotvával a feleségére támadt és az asszonyt, valamint az anyja segítségére sietett Zsófia nevű leányát súlyosan megsebesítette.**

**Ezután a saját nyakán felvágta ütőereit. Mire segítség érkezett, meghalt. Feleségét és leányát súlyos állapotban szállították a békéscsabai kórházba.**

**Megállapították, hogy a földműves a vérengzést pillanatnyi elmezavarában követte el. Tizennégy éve szenvedett már elmebajban. Nemrégen szabadult az elmegyógyintézetből.**

## A ponyvaregények hatása alatt...

**Makó, február 24. A csendőrség elfogta azt a tizenhétéves suhancot, aki vasárnap este Sepsei Antal makói tanyásgazda ellen revolveres merénylet követett el.**

**A kihallgatás során azt vallotta, hogy ponyvaregények hatása alatt követte el tettét, sőt az volt a terve, hogy az egész Sepsei-családot, amellyel egyébként rokonságban állott, kiirtja.**

**Vallomása után beszállították a szegedi ügyészség fogházába. Sepsei Antal gazda állapota javult.**

## Hirdetmény a gazdasági munkavállalók jelentkezési kötelezettségéről

A mezőgazdasági munka ellátásának biztosítása tárgyában a m. kir. kormány 790—1942 M E szám alatt, valamint a m. kir. földmivelésügyi miniszter úr ennek végrehajtása tárgyában 111,000—1942 F M sz. alatt rendeletet adott ki. A rendelet lényeges tartalmát az alábbiakban teszem közhírré.

Mindazok, akik egészen, vagy túlnyomórészben, mint gazdasági munkavállalók tartják fenn magukat s az 1942 évi március hó 15. napjáig nem kötöttek gazdasági munkavállalóként legalább olyan időtartamú szerződést, mint az 1941 évben — kötelesek a lakóhelyük szerint illetékes községi (városi) gazdasági munkaközvetítő hivatalnál (hatósági munkaközvetítő hivatal) 1942 évi március hó 31. napjáig jelentkezni.

A jelentkezőket a rendelet szerint a munkaközvetítő hivatalnak fel kell hivni arra, hogy a hivatalnál nyilvántartott munkaalkalmakra vonatkozó valamely szerződési ajánlat elfogadásával munkát vállaljanak. Azt a munkavállalót, aki alapos ok nélkül a felhivás ellenére sem köt szerződést, úgyszintén azt, aki az előbbi bekezdésben említett jelentkezést igazolatlanul elmulasztja, a közigazgatási hatóság a 2620—1941 M E sz rendelet rendelkezései szerint honvédelmi munka címén kirendeli gazdasági munkálatok kötelező végzésére.

Megfelelő esetben alkalmazni kell a munkafegyelem biztosítása tárgyában kiadott 4860—1941 M E sz. rendeletnek a rendőrhatósági őrizet alá helyezettek (internáltak) katonai vezetés alatt munkára szorítása tekintetében fennálló rendelkezéseit is.

Amenyiben a cselekmény súlyosabb büntetőrendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig, háború idején 5 hónapig terjedő elzárással büntetendő az a gazdasági munkavállaló, aki a jelen hirdetmény második bekezdésében megállapított jelentkezési kötelezett ségének igazolatlanul nem tesz eleget.

Az olyan vidékeken, ahol munkaerőhiány mutatkozik, a hatósági gazdasági munkaközvetítő szervekhez kell fordulni a munkaadóknak munkásigénylésükkel. Ezek a szervek: a községi, illetve városi gazdasági munkaközvetítő hivatalok (Debrecenben a hatósági munkaközvetítő hivatal) községekben, illetve körjegyzőségekben a vezető jegyző, illetve körjegyző, vármegyei gazdasági munkaközvetítő hivatal (m. kir. gazdasági eflügyelőség), végül a m. kir. országos gazdasági munkaközvetítő hivatal (Budapest, földmivelésügyi minisztérium).

A végrehajtási rendelet értelmében figyelmeztetnem kell nyomatékosan a munkaadókat, hogy olyan helyeken viszont, ahol van elegendő munkaerő, sőt esetleg felesleg is mutatkozik — ne számitsanak munkástartalékokra és arra, hogy a szükséges munkavállalatokat mindenkor alkalmi napszámosokkal végeztethetik. A jelenlegi viszonyok között ugyanis a felesleg feltétlenül el fog helyeztetni olyan vidékeken, ahol a elvégzéséhez nem áll elegendő munkaerő rendelkezésre.

Az említett rendeletek végrehajtásával kapcsolatban alkalmazni kell a 4860—1941 M E számú rendelet rendelkezéseit, mely többek között akként rendelkezik, hogy azokat a férfiakat, akiket az elvállalt munka elvégzésének indokolatlan megtagadása, szándékosan hanyag teljesítése, a honvédelmi munkakötelezettségen alapuló felhívással vagy kirendeltséggel szemben tanusított engedetlenség közérdekü és halaszthatatlan munkavállalásának alapos ok nélkül való megtagadása, megrögzött munkakerülés, vagy általában a dolgos élettől való vonakodás miatt rendőrhatósági őrizet alá helyeznek, internálnak, az erre a célra létesitett munkatáborokban kell katonai vezetés alatt munkára szorítani.

**Polgármester**

## Kiverte ellenfele szemét a Dégenfeld-téren

Oláh Miklós és Szatmári Lajos vásári árusok a Dégenfeld-téren összevesztek az elmúlt nyáron és a vita hevében ülöttték is egymást. Oláh Miklós olyan szerencsétlenül csapott ellenfeléhez, hogy annak kiverte az egyik szemét.

Oláh ellen megindult az eljárás súlyos testisértés miatt. A törvényszéken dr **Ujházy József** törvényszéki biró kedden délelőtt tárgyalta az ügyet. Oláh beismerte, hogy megütötte a szemén Szatmárit, de azzal védekezett, hogy ő nem akarta szemevilágát venni ellenfelének, ő csak védekezett, mert Szatmári támadta. A bíróság tanukat kérdezett meg, akiknek vallomása alapján azt állapitották meg, hogy jogos önvédelemre Oláh nem hivatkozhat. Megállapitották a bűnösségét és elitélték héthónapi börtönre. Az itélet nem jogerős. Oláh igen méltatlankodott és azt hangoztatta, hogy Szatmárit kell elitélni, mert az kezdte a verekedést, veszekedést és mindig az a bűnös, aki a bajt kezdi.

Gazdák és kertészek figyelmébe!

Mindenféle konyhakerti, olajos és egyéb magvakra

termelési szerződések

köthetők: Széchényi u. 33. sz. alatt

## Keitel Tisónál

**Pozsony,** febr. 24. (Német TI) Keitel vezértábornagy hétfőn látogatást tett Tuka miniszterelnöknél és külügyminiszternél, utána pedig különkihallgatáson jelent meg Tiso államelnöknél. (MTI)

## Kvaternik tábornagy Bécsbe utazik

**Zágráb,** február 24. Kvaternik tábornagy február 28-án, Glaise-Horsteanu német tábornok kíséretében, előreláthatólag Bécsbe utazik. A tábornagy Bécsben tárgyalásokat folytat. A tárgyalások jellegéről nem tettek közlést.

## Kiss Irén halálára

Meghalt Kiss Irén, a Nemzeti Szinház tagja. A kiváló színművésznő halálának hire mély részvétet kelt Debrecenben, hiszen itt kezdte művészi pályafutását.

Kiss Irén 1869 március elsején született Ugrán, Bihar megyében, abban a házban, ahol 1849-ben Petőfi Sándor mint honvéd töltött egy éjszakát, mielőtt csatába ment. Apja Kiss Károly református tiszteles volt. 16 éves korában lépett fel először, mint műkedvelő. Színészi pályáját 1891-ben kezdte **Debrecenben, Leszkay Andrásnál, akinél „A nagymama"** című vígjátékban lépett színpadra. Itt tíz évig működött, ezután Szegedre szerződött 1902-ben. 1905. évi augusztusában a Vígszínház tagja lett, ahol a „Három Ajax" című Bisson-bohó zatban mutatkozott be. Jelentős vígszinházi szerepei „Őrnagy úr, Osztrigás Mici és a Liliom". A Vígszínháztól Helvey Laura nyugdíjazása után 1912. évi január elsején a Nemzeti Szinházhoz hívta meg Tóth Imre igazgató. Ott aratta szép sikereit a legutóbbi időkig.

## Családi összejövetel az Árpád-téri egyházrészben

Mélységes szeretettel ünnepelte vasárnap este az Árpádtéri egyházrész költő papjának dr Hegyaljai Kiss Gézának a névnapját. Az Árpádtéri Nőegylet jótékonycélú szeretetvendégség keretébe illesztette be a kedves alkalmat. Zsúfolásig megtelt a nagy gyülekezeti terem a szeretett lelkipásztor tisztelőivel.

Ének és ima után **Kovács** Lajos postaigazgató, egyházrészi gondnok üdvözölte az ünnepeltet. Kifejtette, hogy egyetért a lelkipásztor kívánságával, hogy a mai időben ne tartsanak névnapot, de jelen esetben ez a gyülekezet óhaja volt. A lelki összhangot, amit hosszas viharok után 4 év óta talált meg az egyházrész, nem szabad ismét szétszakítani, most amikor megtalálta az egyházrész azt a jó lelkipásztort, akit várt. Nagy Lajos népiskolai igazgató üdvözlő beszédében elmondta, hogy milyen magasztos elgondolás az est jövedelméből szegényeken segíteni. Mindketten Isten áldását kérték a lelkipásztor életére. A Nőegylet nevében **Csató** Mária tanítónő, a Leánykör nevében **Tisza** Izabella mondott üdvözlő szavakat. **Gayné Édy** írónő versben kivánt minden jót. Tóth Erzsébet iskolás kislány az iskolás gyermekek nevében mondott üdvözletet.

Dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor mélyreható beszédben mondott köszönetet, jelezte a legközelebbi gyülekezeti tennivalókat. Majd életének érdekes emlékeiből mondott el néhányat. Megemlékezett vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Urról és vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Urról, kiket a megjelentek fennállva ünnepeltek.

A lelkipásztort előzetes tiltakozása ellenére elhalmozták tisztelői virággal. Dr. Hegyaljai Kiss Géza 50 P-t juttatott el a Nőegylethez jótékonycélokra névnapmegváltás címén. **(Cs. M.)**

# HIREK

**„DEBRECZEN“**

**szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.**

**Dolgoztass, hogy dolgozhass!**

**Gyógyszertárak éjjeli szolgálata febr. 21-én reggel 8-tól 28-án reggel 8-ig: „Nap“ Plac ucca 1. telefon: 27-73. — „Aranyegyszarvu“ Kossuth 8, t. 24-96 „II. Rákóczi“ Miklós u. 55. tel.: 23-43 „Sztankay“, Szent Anna 64. tel. 25-58**

## Míg mosolygó...

**Míg mosolygó két szép szemed**
**csókos kedvét rám kacagni látom,**
**S délibábos álmaidban**
**én leszek a legigazibb álom,**
**A csillagok gyújtnak nekünk**
**fent az égen ezüstös világot**
**S kéz a kézben, szerelmesen**
**átrepüljük az egész világot.**

**De ha egyszer kicsi szived**
**dobbanása másra fog már várni**
**S nyugtalanul kóboroló**
**lelkem többé nem tud hozzád szállni,**
**Azt azt utat, amit ketten**
**boldogságban nem tudtunk megtenni,**
**Nótaszóval, mámorosan,**
**könnyek között fogom eltemetni.**

**BOROSS ISTVÁN.**

— **Ma tartja meg fogadónapját Szilassy László főispán**, mivel csütörtökön hivatalos ügyekben elutazik Debrecenből.

— **Nemes József ny. ezredes a Nemzetvédelmi Kereszt kitüntetettje.** Kormányzó Urunk Nemes József ny. ezredest, az országmozgósítási kormánybiztosság előadóját hazafias érdemei elismeréséül Nemzetvédelmi Keresztte tüntette ki.

— **Kinevezték a pallagi állami elemi iskola gondnokságának tagjait.** Elnök lett dr Gulyás Antal gazdasági akadémiai igazgató. A gondnokság tagjaiul pedig Szilassy főispán Sarkadi-Kesztyüs Lajos, dr Uzonyi Ferenc és dr Kuthy László gazdasági akadémiai tanárokat, dr Hunyadi Lajos gazdasági akadémiai számvevőségi tanácsost, Kisfaludy Mihály dohányállomási felügyelőt nevezte ki.

— **Új tüzoltótisztgyakornok Debrecenben.** Madarász József hajdúszoboszlói lakost Szilassy László főispán a debreceni tűzoltósághoz tűzoltótisztgyakornokká nevezte ki.

— **Ma délután 5 órai kezdettel valtásos ünnepély lesz az ispotályi templomban.** Igét hirdet Nagy István diakonisszaintézeti segédlelkész. T. Giordani: „Óh, égi lény!“ című művét énekli Kaisz Anna IV. akadémista, orgonán kíséri Nyakas László ref. tanító, IV. akadémista. Vargha Gyuláné: „Krisztus levele“ című versét szavalja Czibere Zoltán ifjúsági egyesületi tag.

— **A Debreceni Tisza István Tudományos Társaság I. osztálya** csütörtökön délután fél 6 órakor a Déri-múzeum dísztermében ülést rendez. Ez alkalommal dr Szabó Árpád egyetemi tanár a görög politika és a görög politikai életről tart előadást igen érdekes tartalommal.

— **Olasz tanfolyamok.** Az Olasz Kultúrintézet ingyenes nyelvtanfolyamaira a beiratás még tart. Az intézet hallgatói a nyelvleckéken kivül ingyen látogathatják az Alta Cultúra előadásokat, filmmatinékat, koncerteket. Az intézet gazdagon felszerelt könyvtárában megtalálhatók a klasszikus és modern irodalom leghíresebb termékei. Tandíj nincs. Beiratási díj 5 pengő.

* **Meghívó.** A Debreceni Iparos Ifjúsági Önképzőkör 1942 március 8-án az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1/c alatt) tartja évi rendes közgyűlését, melyre az érdekelteket tisztelettel meghívja az elnökség.

## Kéthónapi fogház a 20 fiéres tojásért

**Árdrágitási ügyek a debreceni törvényszék előtt**

Dr **Pogány Béla** törvényszéki bíró tárgyalta két vidéki asszonynak, özvegy Gere Jánosné Kerezsi Erzsébet és özvegy Miklósi Józsefné Gaál Margit ügyét, akiket az Arany Bika éttermei részéről jelentettek fel, mert nagyobbmennyiségű tojást 20 fillérjével akartak eladni. A tárgyalás során a vádat bizonyították és a bíró a két asszonyt 2—2 bónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

Kovács Aladár bizományos azért került a bíróság elé, mert árpát adott el nyíregyházi paritásban és nem vonta le a fuvarköltséget, ahogy azt kellett volna és így néhány fillérrel drágábban adta az árpát tovább. A vádlott jóhiszeműséggel, tévedéssel védekezett. A bíró elítélte 400 pengő pénzbüntetésre. Az ítélet jogerős.

— **A kistemplomi egyházrész** központi bibliakőre ma, szerdán délután 5 órakor az egyházrész gyülekezeti termében (Révész-tér 2.) összejövetelt tart.

— **Alta Cultúra előadások.** Az olasz kultúrintézet igazgatósága közli, hogy az Alta Cultúra előadások ideje megváltozott: minden hétfőn és csütörtökön 7—8 óráig Renato Fleri az intézet igazgatója és pénteken 6—7 óráig Gaetano Trombatore a Tisza István tudományegyetem olasz tanszékének nyilvános rendkivüli tanára előadásában. Érdeklődőket szivesen látunk.

* **Bartalis tánciskolájában** március 3. napján táncianfolyam kezdődik. Szépen táncolni Bartalistól tanul.

* **Garai** tánciskolájában a tánctanfolyam megkezdődött, tanulókat még elfogadok. Ma táncvizsga.

* **Meghivó** a Fűszer- és Gyarmatáru Rt. debreceni cégnek 1942 március 29-én délelőtt 11 órakor Debrecenben, Ferenc József-út 69. szám alatti helyiségében megtartandó rendes közgyülésére. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése. 2. Zárszámadás és mérleg előterjesztése és azok felett határozathozatal. 3. Igazgatósági tagok választása. 4. Felügyelőbizottság választása. 5. Alapszabálymódosítás. 6. Esetleges indítványok. Debrecen, 1942 február 23. Az igazgatóság. A szavazati jogot gyakorolni óhajtó részvényesek kötelesek részvényeiket a szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyülés előtt a társaság pénztáránál letéti elismervény ellenében letenni.

— **Kiss Irén meghalt.** A Nemzeti Színház egyik országoshirű, nagynevű örökös tagja Kiss Irén, aki felejthetetlen alakításaival évtizedeken keresztül gyönyörködtette a magyar színházkedvelő közönséget, február 24-én, kedden reggel meghalt.

— **Debrecen város leventeegyesülete** 1942. évi március hó 3-án, kedden 19 órai (7 órai) kezdettel az iparostanonciskola tornatermében (Burgundia-utca 1. szám) alatt ülést tart. Tárgysorozat: Gazdasági szakosztály megalakítása. Kérem a tisztikar és a választmány tagjait, hogy az ügy sürgősségére és fontosságára való tekintettel teljes számban és pontosan jelenjenek meg. Dr Kiss József tankerületi főigazgató, a leventeegyesület elnöke.

— **Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni köre** tegnap délután tartotta ülését a ref. gimnázium tanácstermében. Dr Szabó Márton ny. ref. gimn. tanár tartotta meg igen szép és értékes előadását „Visszaemlékezések egy tanári pályára“ címmel nagy érdeklődés mellett. A kitűnő előadó mély bölcsességgel emlékezett vissza 35 éves tanári pályáján szert tett módszertani tapasztalataira. Összehasonlította a közelmult középiskolai nevelési rendszert a maival s kiemelte amannak ez utóbbi felett levő előnyeit is. „Mert a régi iskola gyümölcsében is termettek zamatos almák, bár férgesek is voltak.“ Szomorúan állapította meg a középiskola bürokráciájának túltengését. Az illusztris előadáshoz vitéz dr Bessenyei Lajos ny. kir. tankerületi főigazgató és dr Nagy Sándor tanár szóltak hozzá s örömmel állapították meg, hogy jól esett lelkűknek a mult emlékeiben megfürödni. Dr Hoffer András elnök az előadónak előadásáért meleg köszönetét fejezte ki. (—r —n)

— **Beszámoltunk már arról a lopásról**, melyet a József kir. herceg-utca 15. számú házban követtek el a napokban. Az egyik lakásból elloptak három asztalterítőt. A tolvajt elfogták a Pásti-utcán, elvették a kezében levő három terítőt. A tolvaj Horváth András 19 éves téglavetői legény már a törvényszék elé is került kedden délelőtt. Dr Ujházy József bíró vonta kérdőre. A legény azzal védekezett, hogy nem ő a tolvaj, hanem egy ismeretlen cigánylegény, aki csak a kezébe nyomta a három terítőt az utcán és azután tovább szaladt. A tanuk szerint nem volt ott cigánylegény, hanem csak őt látták a három terítővel, amikor üldözői elől szaladt. A bíró elítélte a legényt kéthónapi fogházra. Az ítélet jogerős.

— **A Magyar Evangeliumi Munkásszövetség** ma szerdán három helyen tart összejövetelt. Az ispotályi csoportban este hat órakor Sulyok Sándor egyetemi gyakornok, az árpádtéri csoportban Kusztós Dénes ref. lelkész és a homokkerti csoportban este félnyolc órakor Kiss István egyetemi gyakornok tartanak előadást. Pénteken este hét órakor a kistemplomi egyházrész gyülekezeti termében (Révész-tér 2. sz.) az összes csoportok számára lesz összejövetel, amelyen Erdélyi István munkás író és Szilágyi László központi titkár tartanak előadást.

**Mélységes bánattól lesújtva, valamennyi bánatunkban részes rokonaink nevében is jelentjük, hogy drága jó uram, édes apánk, nagyapám, apósunk és testvérbátyám**

# Kovács Aladár

**a Pannonia szálloda tulajdonosa**

**hosszú, fájdalmas, férfiasan elviselt betegség után, élete 74-ik, boldog házasságának 43-ik évében, f. hó 24-én, délelőtt félegy órakor elhunyt.**

**Kovács Margit** Grünberger Béláné.
**Dr Kovács Károly,**
**Kovács Gábor**
gyermekei.

**Kovács Aladárné Brunner Rózsi**
özvegye.
**Kovács Károlyné,**
**Dr Geszti Olga** menye.
**Grünberger Béla veje,**
**Kovács József** testvérőccse.

**Kovács Judit** unokája.

**Drága halottunkat f. hó 25-én, délután 3 órakor helyezzük örök nyugalomra a helybeli zsidó temetőben.**

(Virágok, koszorúk és részvétlátogatások mellőzését Kérjük).

## Kovács Aladár meghalt

Kovács Aladár volt vendéglős meghalt. Alig van ember Debrecenben — különösen a régi generációból, — aki ne ismerte volna. Örökké mozgékony, gyorsjárású, fürge vendéglős volt. Fiatalabb korában Bécsben a Sacher-ben működött hosszabb ideig, majd Budapestre jött vissza az Angol Királynőbe, végül hazatért Debrecenbe az Arany Bikában, a Hungáriában dolgozott s azután megvette a Kis Debrecent, melynek hosszú ideig a tulajdonosa volt. A legutóbbi időben a Pannonia szállót vezette. Híres volt arról, hogy soha nem beteges kedett. 73 éves koráig teljesen egészségesen szolgálta a vendégsereget, 74-ik életévében két hónapig állt orvosi kezelés alatt. Nagyon súlyos fehérvérűség támadta meg, néhány hétig a klinikán is kezelték. Izes humorát, jókedvét pillanatra sem vesztette el, egyre mondogatta az orvosoknak: »Huzgáljják már a szénámat«. De azért nem hitte, hogy vége lesz. Szervezete, különösen a szive igen erős volt, birkózott is a halállal. Az egész család ott állt mellette az egész utolsó héten, amikor már állapota egyre rosszabbá változott. Hétfőn még vérátömlesztést kapott, de már ez sem segített. Az utolsó három napját eszméletlenül töltötte, kedden éjjel 12 órakor meghalt. Halála ismerősei körében mély részvétet váltott ki.

* **Meghivó.** Az Iparos Kör folyó évi március hó 1-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartja évi rendes közgyülését az Ipartestület Simonffy-utca 1/c. II. emeleti dísztermében, miután a február hó 22-ére hirdetett közgyülést határozatképtelenség miatt megtartani nem lehetett. Felkérjük az Iparos Kör tagjait, hogy a másodszori összehivású közgyülésen feltétlenül megjelenni szíveskedjék, mert az a megjelent tagok számára tekintet nélkül határozatképes lesz. A közgyülés tárgysorozata a korábban meghirdetett tárgysorozat lesz.

— **Fokhagymaárdrágitás miatt előállítottak egy piaci árust.** A Rákóczi-utcai piacról tegnap délelőtt a rendőr előállította Nagy Gáborné piaci árust, Zúgó-utca 6. szám alatti lakost, aki a fokhagyma kilogrammját 84 filléres ár helyett 1 pengő 20 fillérért akarta áruba bocsátani. A rendőrség megindította a vizsgálatot az ügy tisztázására.

— **Ma lesz az Egyetem Népszerű Főiskolai Tanfolyamán Szondy György dr tanügyi főtanácsos vetítettképes előadása és Pukánszky Béla dr egyetemi ny. r. tanár előadása, zenei bemutatással.** Szerdán, folyó hó 25-én, délután öt órakor tartja meg Szondy György dr tanügyi főtanácsos a kitünő iró- és pedagógus a füvekről szóló vetítettképes előadását. Rámutat arra hogy a fü az emberi müvelődés alapja. Szól a hasznos füvekről a rozsról búzáról s rizsről és a fűdíszítésekről. Végül kiemeli hogy a fü legértékesebb terméke, a kenyér áll a vallásos elgondolás középpontjában is. Előadását szebbnél szebb vetítettképekkel kiséri, ezek pompásabbnál pompásabb tájképeket és az emberi müvelődés fejlődésének legfontosabb mozzanatait varázsolják majd a hallgatóság elé. Utána hat órakor Pukánszky Béla dr egyetemünk új kitünő német professzora ismerteti Mozart szerepét hazánkban. Pukánszky Béla dr a fővárosban is több nagy érdeklődést keltett Mozart előadást tartott a Mozart jubileum alkalmából. Előadásának ujdonsága és külön érdekessége hogy itt Debrecenben, a legmagyarabb városban azokat az adatokat emeli ki a Mozart kultusz történetéből, amelyek a magyarság életében játszottak fontos szerepet. A kitünő tudós, aki rövidesen Münchenben is tart nagyszabású előadást bizonyára nagyszámú és előkelő közönséget vonz és hallgatják meg a Déri-múzeum előadótermében. Hozza magával mindenki jó ismerősét a Déri-múzeum jól fütött termébe. Belépődij nincsen. Pontos megjelenés. Pukánszky előadásában színes és hü képét kapjuk az egyes magyar társadalmi osztályok zenei müveltségének és érdeklődésének.

# Színház, Film, Szórakozás

**SZÍNHÁZI MŰSOR:**

Szerdán este: **Sztambul rózsája.**
Csütörtökön este: **Sztambul rózsája.**
Pénteken este: **Kolozsvári dáridó.**

## KALAND

**Tőkés Anna felléptével**

Márai Sándor háromfelvonásos színművét akár nyugodtan nevezhetnénk drámának is. Hideg, kegyetlen szemlélődéssel nézi az életet és benne az embereket. Úgy tudja elmondani azt, amit lát, mintha nem érezne semmi mást, mint kötelességet, hogy a legpontosabb formában közölje az emberekkel. Mintha véleménye se volna, mintha maga az élet lépne elénk, ezért döbbent meg olyan hátborzongatóan egyik, másik jelenete és azért ad megnyugvást és magyarázatot sok olyan mondata, melyet különben elvetnénk. Mindenre talál magyarázatot, kiutat, mint maga a végzetes élet. Három óra alatt lepergeti acélkemény elszántsággal három ember életén keresztül az egész világét. Nem akar egy nemzetet, egy országot jellemezni, nem tagadja meg most se önmagát, mert a világ bármely táján így történhet meg napról-napra ez a végzetes elválás.

A darab olyan mestermű, mintha hosszú színpadi munka után tett volna mesterszerző ezzel pontot eddigi munkásságára. Se elvenni, se hozzátenni nem lehet semmit a világon. Benne van minden.

Az előadás dicséri önmagát. Ugy megy mintha a háomszázadik előadás felé közelednének és nem vidéki színpadon mutatnák be ezt a nagyigényű darabot. A rendezés mesteri münek mesteri munkája, vitéz **Jakabffy Dezső** elhivatásának való feladat volt, melyet pompásan oldott meg és oldatott meg a színészeivel.

**Tőkés Anna** annyira megtöltötte az egyetlen felvonást, a másodikat, hogy minden művészete ezer színével érvényesült. Asszony volt, akit a végzete sodor, aki a végzete ellen semmit nem akar tenni, de azért nem bánná, ha egy keveset valaki irányítaná a végzetét. Különösen jól érzékeltette a beteg ember lelkét, az akarat gyöngülését, melyet a beteg szervezet tudat alatt is tombol. Emberábrázolása a magas színészi iskola nehéz próbáját állotta meg.

Mindenben méltó társa volt **Zách János** Tiszta, szép beszéde, póz nélküli ember élete, járása vagy mozdulata, hangsúlya, vagy szemének egyetlen pillantása mind, minden azt adta visza, akit a szerző látott meg a szerencsétlensorsú Kádár Péter sorsában. A második felvonás egyetlen jelenetét úgy formálta meg mint színész és játékmester, hogy az idő valósággal megállott a néző szemében.

**Márkus Lajos** tanársegédje mindenben hozzásimult a két vezetőszerepet játszó társ játékához. Tudott szerelmes és tudott kiváltó bünhődést viselő férfi lenni.

**Antal Ila**, a hütlenül cserbenhagyott asszonyorvos alakját töltötte meg élettel kissé halkan beszélt, talán itt-ott több mozdulattal igyekezett hangsúlyt adni a szavaknak, de a sikerben föltétlen része volt.

**Lendvay Lajost** debreceni szereplései után ismerjük, színészi adottságát értékeljük; vidéki orvosa plasztikusan öszin te volt.

**Bölöndy Zoltán, Kárpáthy Maya** szürke kis szerepében is **és Roboz Imre** járultak még hozzá a sikeres előadáshoz.

Zsúfolásig telt ház élvezte, ünnepelte és tapsolta a nem mindennapi előadást és darabot.

**A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:**

**Ma szerdán este Fall Leó gyönyörű muzsikájú operettje „Sztambul rózsája" újszerű rendezésben. Csütörtökön este: is „Sztambul rózsája".**

**Péntektől Márkus Lajos felléptével a rádió által is közvetített, nagysikerű romantikus operett: Kolozsvári dáridó.**

—o—

**VIGSZINHÁZ** „Juarez" című film amerikai méretű és kiállítású történeti kép, **mely megható, megrázó és érdekesen őszinte.** Kitünő szereplőkkel és jó rendezéssel. A kisérő müsor új, friss érdekes.

## Jégtörő Mátyás

**elmúlt, kedden volt a napja. A néphit azt tartja, hogyha Mátyás nem talál jeget, hát akkor csinál. Ez pedig azt jelenti, hogyha nincs jég Mátyás napján, akkor még számítani lehet hideg, jeget hozó időkre. Mátyás most jeget talált, sokat is, tehát nem kell neki már csinálni. A jégtörő Mátyást tehát most örömmel lehet köszönteni, nem csinál jeget. Ezt el is várjuk. Elég volt a hóból, jégből.**

**— A riomi per tárgyalásának második hete elkezdődött.** A vádlottakat a délelőtt folyamán átszállították a fogházba, kivéve Daladiert, aki meghűlése és kisebb láza miatt ágyban maradt.

**— Dr Csóka László szatmári polgármester Debrecenben járt.** Csóka polgármester Goschy Mátyás műszaki tanácsossal és dr Beleznay József polgármesteri titkárral néhány napot Debrecenben töltött.

**— Tüzifadrágitási ügyet tárgyalt a debreceni törvényszék**, melynek — mint megírtuk — vádlottja volt Németh Lajos Magoss György-tér 9. sz. alatti lakos is. A tárgyalás során dr Lévay Zoltán védő bizonyította, hogy a drágítási ügyhöz semmi köze nem volt Németh Lajosnak, aki abban az időben már eladta tüzifaüzletét, ahol a drágítás történt. A bíróság fel is mentette Németh Lajost a vád alól jogerősen.

**— Titokzatos revolveres merénylet egy makói tanyán.** Sepsei Antal ötvenegyéves tanyai lakos tanyájára vasárnap este beállított egy 16—17 évesnek látszó fiatalember; rövid beszélgetés után revolvert rántott elő és rálőtt a gazdálkodóra, akinek a golyó balmellébe fúródott. A merénylő ezután elmenekült. Sepseit a makói kórházban ápolják. Állapota nem életveszélyes. A csendőrség megindította a nyomozást.

**— Meghalt a templomban.** A székesfehérvári református templomban a vasárnapi istentiszteleten hirtelen összeesett Tompa János 68 éves ember. Mire segítségére siettek, már halott volt.

**— Oláh Gábor-jubileumi ezüstkoszorújához** egy-egy levéllel hozzájárultak a közölteken kívül a következők: Dr Kölcsey Sándor polgármester, dr Molnár Pál gimnáziumi igazgató (Máramarossziget), dr Miszti Károly ügyvéd, özv. Koncz Aurélné nyug. Dóczi-intézeti igazgatónő, Dienes Jánosné Dóczi-intézeti tanárnő, dr Kuthi Sándor ügyvéd (Budapest), Apolló mozi (Debrecen), Kornya Sándor gimnáziumi igazgató (Nagyszalonta), Kardoss Géza színigazgató (Szeged), Debreceni Hajlított Bútorgyár és Fakereskedelmi Rt., dr Renato Fleri, az Olasz Kultúrintézet debreceni igazgatója, dr Milleker Rezső egyetemi nyilvános r. tanár, dr Varga Zsigmond egyetemi ny. r. tanár, dr Szondy György tanügyi főtanácsos. A vasárnap délelőtt negyed 12 órakor a Déri-múzeumban tartandó ünnepély szereplőinek névsora egy szép csengésű névvel bővült, Juhász Iza fogja szavalni Gulyás Pál és Tóth Endre Oláh Gáborhoz írt egy-egy költeményét.

**— Az osztálysorsjáték húzásán** 10.000 pengőt nyert: 52486 45498. 5000 pengőt nyert: 56079. 4000 pengőt nyert: 47358. 3000 pengőt nyert: 78759. 2000 pengőt nyert: 863 56287. 1000 pengőt nyert: 15831 28176 32638 51867 83038. 800 pengőt nyert: 28648 42793 49005 58766 59892 91618. 600 pengőt nyert: 14699 34485 35608 69567 92770 29917 24812 32974. 500 pengőt nyert: 18795 39171 39845 46372 57226 77364 86517 88307 81282 29517 55484 77409 87834 48844 3322 40682 1551 69204 95465. 300 pengőt nyert: 476 2564 3766 4526 5187 6375 9006 12998 12734 14247 18540 20156 22095 24863 26091 26614 28854 29846 30846 31523 32243 34235 35474 35287 39690 41508 41520 43909 45325 46526 50095 52773 55593 58717 61868 62109 63951 67569 70844 71633 72137 73297 73457 76972 78244 79537 82792 82619 83034 84963 92344 93222 95895.

* Vegyen debreceni hadirokkantsorsjegyet. Darabja egy pengő. Ezer értékes nyeremény. A nyeremények egyrésze megtekinthető a városháza épületében levő Tóth Gyula cég vasnagykereskedés kirakatában. Sorsjegyek a HONSz, Kossuth ucca 43. szám alatti székházában, a Debreceni Ujság kiadóhivatalában és a trafikokban még kaphatók.

**— Lopják a tyúkokat.** Az utóbbi időben ismét elszaporodott a baromfilopások száma. Kovács József napszámos Kuruc-utca 66. szám alatti udvarába hatoltak be többek között az elmúlt éjszaka és a bezárt tyúkólból hat tyúkot 64 pengő értékben elloptak.

**— Jutalomban részesülnek a hosszabb idő óta egy munkaadónál alkalmazásban álló kereskedő- és iparossegédek.** A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter hat, egyenként száz pengő jutalmat szándékszik adni azoknak a kereskedő, illetőleg iparossegédek részére, akik kereskedő továbbá fogadó szálloda penzió, vendéglő, kocsma, kifőző, kávéház, férfi és női fodrász, kozmetika, manikür és pedikür iparok valamelyikét gyakorló iparosoknál hosszabb ideje alkalmazásban vannak és minden tekintetben érdemes idősebb kereskedő, illetőleg iparossegédek. A jutalmakra a kérelmeket a kereskedelmi és iparkamaránál, március hó 21—28-ig kell benyujtani, a munkaadó nyilatkozatával, erkölcsi bizonyítvánnyal és keresztény származást nagyszülőkig igazoló okiratokkal ellátva. A kamara csak olyanokat hozhat javaslatba, akik jelenlegi, vagy volt munkaadójuknál 25 évet megszakítás nélkül álltak foglalkozásban, 45-ik életévüket betöltötték s hasonló jutalomban még nem részesültek.

**— Éjszaka átmázolták a reklámtábláját.** Grosz Sándor Csapó-utca 24. szám alatti kereskedő vagyonrongálás címén feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka reklámtábláját átfestette. A rendőrség a feljelentés alapján megindította a nyomozást.

**— A gyomor- és bélcsatorna alapos kitisztítására igyunk hetenként legalább** egyszer reggel felkeléskor egy pohár természetes **„Ferenc József" keserűvizet**, mert ez gyorsan és biztosan takarítja ki az emésztés salakkal telt útjait és az egész anyagcserét előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

**— Újból betört a feltételesen szabadlábra helyezett kettős rablógyilkos.** Budai János harminchétéves kunszentmártoni asztalos álkulcs segítségével behatolt Kerekes Mihály lakásába és onnan három zsák búzát és egy zsák árpát ellopott. A csendőrök elfogták és a szolnoki ügyészségre szállították. Budai 1926 februárjában kirabolta és meggyilkolta Hegedűs Imrénét és unokáját. A kettős rablógyilkosságért 15 évi fegyházra ítélték. 1938-ban feltételesen szabadlábra helyezték. Mostanáig rendes életmódot folytatott, a fegyházban kitanult asztalosmesterségből élt.

**— Hirdetmény erdőőrök kitüntetése ügyében. A m. kir. földmívelésügyi miniszter úr az erdőgazdasági segédszolgálatban levő azoknak a szakképzett erdészeti alkalmazottaknak, akik egy szolgálatadónál legalább harminc éven keresztül szolgálatukat példás magatartás mellett mindvégig odaadó hűséggel látták el és kitüntetésben eddig nem részesültek, elismerő oklevelet kiván adományozni. Felhivom szolgálatadókat hogy a kitüntetésre érdemes alerdészek (főerdőőrök, erdőőrök) adatait éspedig: 1. nevét. 2. lakhelyét. 3. születési helyét és idejét. 4. vallását. 5. családi állapotát és gyermekeinek számát. 6. a szakvizsga letételének helyét és idejét. 7. szolgálati beosztását és a szolgálatban egy helyen eltöltött idejét. 8. érdemességét s e tekintetben külön kiemelve a múltban és közelmúltban lezajlott rendkivüli időkben szolgálatadójával szemben tanúsított magatartását. 9. volt-e már kitünteve — helyhatósági igazolás mellett — legkésőbb folyó évi március hó 15-ig Hajdú vármegye és Debrecen sz. kir. város főispánjához terjesszék be. Olyan személyeket, akik erdőgazdasági, alerdész, vagy erdőőri szakvizsgát nem tettek, továbbá, akik ilyen kitüntetésben már részesültek, nem lehet javaslatba hozni. Polgármester.**

## GYÁSZROVAT

**Özv. Fogarasi Józsefné** Sinai Eszter, 72. évében elhunyt. Temetése szerdán délután félhárom órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozójából. Lakás: Urrétje ucca 32. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

**Méhész József** hentes, 60 évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután három órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Lakás: Zvingl ucca 8. szám Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

**Ligeti Sándor** villanyszerelősegéd, 20 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félnégy órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozó terméből. Lakás: Töhötöm ucca 6. Temetését: Dankó temetkezési vállalata végzi.

**Angyal János** 51. éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozó terméből. Lakás: Maróthy György ucca 13. Dankó temetkezési vállalat.

**Lisztes Ibolya** temetése ma délután 2 órakor lesz a hármas ravatalozóból. Fehértói vállalata végzi.

**Náfrádj József** cipészmester, 50 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön négy órakor lesz a hármas számú ravatalozóból. Lakás: Garay ucca 15. Gebauer-cég rendezi.

**Nagy Nyisztor** MÁV nyugdíjas 83. éves korában meghalt. Temetése szerdán délután három órakor lesz a köztemetői hármas teremből, római kat. szertartással. Lakása: Kút ucca 62. — **Pusztai** temetkezési intézet.

# SPORT

## DVSC-Budapesti VSC mérkőzés lesz vasárnap a Stadionban

A DVSC csapata a tavaszi bajnoki idény előkészületei során egymásután látja vendégül az NB I és NB II csapatait. Most vasárnap az NB II másik csoportjának egyik legerősebb együttesét, a Budapesti VSC-t fogadja a nagyerdei Stadionban. A DVSC előreláthatólag a vasárnapi csapatával játszik, legfeljebb arról lehet szó, hogy Kristófot a balszélen és Gerét szélsőfedezetben kipróbálják. A DVSC ugyanis helyet akar szorítani a támadósorban a fiatal Tiszának és ezért Mestert a középfedezet helyén játszatják, ahol Nagybánya ellen fényesen bevált. Viszont a nagytehetségű, fiatal Gerét sem akarják elejteni és szélsőfedezetben próbálják játszatni.

A Budapesti Vasutasok legjobb csapatukkal jönnek Debrecenbe Gyarmati edző vezetésével. Kitűnő erőkből áll a BVSC, különösen közvetlen védelme élén Gazdag hátvéddel — elsőrangú. A közönség szép, érdekes mérkőzést láthat a két csapat között.

## A DVSC birkozóinak nagy sikere Nagybányán

Nagybányán városközi mérkőzésen szerepelt a DVSC birkozó csapata és a kitűnő debrecenieK 6:1 arányban győztek a Nagybányai SE birkozói ellen. A debreceni csapat pontjait a ragyogóan birkozó Tasnádi, Kövér, Mihályffy, Németh Gedeon és Kassa szerezte, míg az NSE egyetlen győzelmét Prikop érte el.

**A magyar utánpótlás válogatott Torinóban játszik április 5-én.** A debreceni B. Nagynak, aki ma egyébként Budapesten játszik az utánpótlás csapatában a válogatott keret ellen, nagy esélye van a beválogatásra.

**Lassan kialakul a németek ellen játszó válogatott is.** Kapuban Tóth helye bizonyos. Ha Olajkár II nem gyógyul fel, Balogh II lesz a jobbhátvéd, a baloldalon azonban Bíró, Tátrai, Szalai, Kispéter és Ónody közül bárki szóba jöhet. A fedezetsorban Nagymarosi és Dudás helye biztos pont a szélősfedezetekben. Középfedezetben is megnyugtató Szűcs játéka. Támadósorban is megvan a két szélső és balösszekötő Kincses, Gyetvai és Bodola személyében. Jobbösszekötő és középcsatár Sárvári, Zsengellér, Szusza, Kolláth, Kovács I közül bármelyik lehet.

**Finta két gól előnnyel újra élre került** az NB I góllövő listáján. Finta 18 gólt lőtt, a szegedi Kalmár és Zsengellér 16-ot.

**Az NB I-ben vasárnap** Szolnok—SBTC, Gamma—Elektromos, MÁVAG—Ferencváros, Kolozsvár—Nagyvárad, Szeged—WMFC, Lampart—Újpest, Kispest—SzVSE, DiMÁVAG—UAC mérkőzések lesznek.

**A DVSC—Budapesti VSC mérkőzés előtt** egyórai kezdettel valószínűleg a DVSC II a D. Húsos csapatával játszik.

**Az NB I-ben egy pontra csökkent a WMFC előnye.** A tabella állása a következő:

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| 1. WMFC | 16 | 12 | 2 | 2 | 43:25 | 26 |
| 2. Újpest | 16 | 10 | 5 | 1 | 60:26 | 25 |
| 3. Szolnok | 16 | 10 | 4 | 2 | 48:22 | 24 |
| 4. Szeged | 16 | 7 | 6 | 3 | 53:26 | 20 |
| 5. Gamma | 16 | 9 | 2 | 5 | 36:30 | 20 |
| 6. Ferencváros | 16 | 9 | 1 | 6 | 83:41 | 19 |
| 7. Nagyv. AC | 16 | 7 | 5 | 4 | 48:25 | 19 |
| 8. Elektromos | 16 | 7 | 2 | 7 | 40:32 | 16 |
| 9. SalBTC | 16 | 5 | 5 | 6 | 35:40 | 15 |
| 10. Kispest | 16 | 7 | 1 | 8 | 37:50 | 15 |
| 11. DiMÁVAG | 16 | 4 | 6 | 6 | 35:35 | 14 |
| 12. Kolozsv. AC | 16 | 5 | 2 | 9 | 30:43 | 12 |
| 13. Lampart | 16 | 5 | 1 | 10 | 27:51 | 11 |
| 14. Újvidéki AC | 16 | 3 | 2 | 11 | 24:69 | 8 |
| 15. MÁVAG | 16 | 1 | 4 | 11 | 19:56 | 6 |
| 16. Szeg. VSE | 16 | 2 | 2 | 12 | 22:69 | 6 |

**A DVSC kiadós erőnléti edzést tartott** kedden Kántor Ferenc főintéző vezetésével. Rövid kétkapus játék is volt az első és második csapat tagjai között. Csütörtökön a Villanygyár csapata lesz a DVSC edzőtársa és kétkapus mérkőzést játszanak. A keddi edzésen ismét felmerült az a gondolat, hogy vasárnapra újra előreviszik Mestert a támadósorba, mely vasárnap rendkívül gólképtelen volt és ez esetben Gere kerül vissza a középfedezet helyére.

**A DEAC nagysikere a Jacoby-díjas országos asztali-tenniszversenyen.** Most rendezte országos versenyét a Z. Danuvia, hol nagy sikerrel szerepelt a DEAC hét játékosa. Egészen kiválóan ment a játék Gyöngyössynek, Némethnek és a formáját szintén felülmúló középiskolás Leővynek. Révükön értékes második és harmadik helyeket szereztek meg a debreceniek. Hogy milyen kiváló formában voltak ezen a versenyen, azt Németh, a magyar ranglista és a múlt vasárnapi válogató verseny ötödik helyezettjének, a diósgyöri Farkasnak, Gyöngyössy pedig a pesti Csendernek legyőzésével mutatta meg, de mindketten több elsőosztályú játékost vertek meg s a pestiek részéről is igen nagy elismerésben volt részük, amiből jutott Leővynek és Matkónak is. Pedig amellett nem kis balszerencséjük volt. Erre és a nagyszámú mezőnyre jellemző, hogy vasárnap késő este 2:0-ás vezetés után Gyöngyössy és Németh kénytelenek voltak feladni I. oszt. férfipáros mérkőzésüket a Koncz—Simon párnak, hogy vonatjukat még elérhessék. Pedig még egy szett megnyerésével (az I. o. számok három nyert szettesek voltak) második, legrosszabb esetben harmadik helyet foglalták volna el a legjobb magyar párok sorában.

## Közgazdaság

### Debreceni állatvásárok

**A sertéspiacon** felhajtottak 315 sovány sertést, adtak 197 darabot. Árak: 180—300 fillér közt mozogtak. A választott malac párja 65—85 pengő.

**A marhavásáron** a felhajtás 778 darab, eladás 517. Árak: vágómarha jóminőségű 120—142, közepes 100—120, silány 80—100, borju 125—142, növendék 100—135, tinó, ökör 125—40 élősúly kilónként, fejős tehén darabja 500—1100 P.

**A lóvásáron** a felhajtás 525, eladás 298 volt. Árak: Vágóló 85—300, silány igásló 100—200, közepes 300—650, jó igás 650—1000, kocsiló 1000—1300, tenyészmén 1500 P.

Az irányzat mindhárom vásáron: élénk.

# APRÓHIRDETÉSEK

### NYOMOZÓ IRODA

**Jánossy** magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

### LEVELEZÉS

**Hölgyeim!** Idősebb özvegy független vidéki úr kellemes partnere lenne ugyancsak független szép asszonynak. Az anyagi érdekek mindkét részről kizárva. Leveleket e lap kiadóhivatalába kérek „Similis simili gaudem" jeligére. 518

### ALKALMAZÁST nyer férfi

**Egy** jómunkás fodrászsegédet teljes ellátással azonnali belépésre keresek. Özv. Pázmándiné, Balmazújváros. 490

**Uriszabóságba** bedolgozó nagymunkást azonnal felveszek. Mester 32. 537

**Villanyszerelősegéd** felvételik. Pollák szerelő, Piac 58. 197

**Kovácsot** és kerékgyártót egyszemélyben felfogad Szárhegyi bérgazdaság, Téglás. 509

**Béresgazdai** állás özv. Gorove Lászlóné monostorpályi uradalmában április hó 1-re megüresedik. Uradalmi intézőséghez írásbeli pályázatukat olyan nős egyének benyujthatják, akik gazdai minőségben már hosszabb időn át voltak alkalmazva. 503

**Portafiú** felvételik — Frohner szálodában. 195

**Hölgyfodrászsegéd** vidékre felvételik. Cím: Sarkadi Dezső, Széchenyi 1. 517

### ALKALMAZÁST nyer nő

**Fodrásztanulót**, leányt vagy fiút felvesz Bíró, Deák Ferenc 26. 500

**Intelligens** gyermekleányt 6 éves kisleányom mellé délutáni elfoglaltsággal felveszek. Krausz Jenő Debrecen, Hatvan 6. 488

**Varróleányokat** felveszek. Széchenyi 8. Klein szalon. 461

**Masamódot** gyakorlattal felvesz Kalapipar, Széchenyi 7. Üveg-, porcellántálcát és tálat veszek. 532

**Szoptatós dadát** keresek öthónapos gyermekhez naponta kétszeri bejárásra. Simonyi-út négy. 529

**Pénztárosnőt** azonnalra felveszünk. Tokaji borozó, püspöki palota. 527

### HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

**Perfekt** szakácsnő — ajánlkozik úriházhoz, tanyára is kimegy, baromfinevelést ért. Lakás: Vígkedvű Mihály-utca 40. Takácsnénál. Érdeklődni délután fél 5 órakor. 485

**Mindenes** bejárónőt keresek március 1-re jó bizonyítványokkal. Bessenyei-út 2/c. 455

**Fiatal** leány kezdő mindenesnek vagy gyermek mellé elmenne március 1-re. Lakása: Bethlen 68. 528

**Baromfineveléshez** értő perfekt szakácsnőt, — esetleg gazdaasszonyt keresek vidékre március 15-re. Cím: Piac 56. Házfelügyelőnél. 523

**Rendes** mindenes felvételik. Jelentkezés elsejéig Huszár-utca 3/b. Kisállomásnál. 522

**Megbízható** bejárónőt keresek március elsejére. Jelentkezni 3-tól 6-ig Péterfia 36. Udvarban. 512

**Bejáró** fiatal leány vagy asszonyt keresek déli párórai munkára március 1-re. Lehetőleg közelben lakót. Jelentkezni szerdán és pénteken 4—6-ig Varga 21. 508

**Bejáróleány,** ki szüleinél lakik, főzéshez is értő, egészséges, tiszta, rendszerető, becsületes azonnal jelentkezhet — könyvvel kéttagú keresztény úriesaládnál. Teleki 10. 507

**Bejárónőt** jó bizonyítvánnyal parkettes lakásba felveszek. Vár 2. III. em. 2. 504

**Szobaleányt** felveszek március elsejére. Jelentkezni lehet Hunyadi 16. 519

**Jól** főző mindenes szakácsnőt 1-re felveszek. Jelentkezés 9—12-ig és 3—4-ig Magoss György-tér 13. Emelet. 614

**Középkorú** nő, ki háztartás összes ágában jártas, jól főz, ajánlkozik vidékre magánoshoz és őrsre is 1-ére. Ráczné, Vígkedvű M. 6. 505

### AJÁNLAT

**Egyenruhák** eladók Tegdesnél, Kálvin tér 19. Egyenruhák eladását megbízásból vállalom. 1093 5. 4

**Fonásra** alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készít Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

**Órajavítást** vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7 Kisállomásnál. 1912 11. 3

**Csipkefüggönyöket,** valódi klöpli anyagot, 450—300 szélesben, csipkeanyagokat, Rothermere u. 36, keresztépület. 616 4. 29

**Legolcsóbban** fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

**Varrógépet** veszek, eladok cserélek, kölcsönzök. Javítást jótállással vállalok. Hivásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

**Szappannak** való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester Kölcsei 8. 1573 3. 1

**Koresolya** 5 pengőtől villanykörtecsere 30 fillér, gramofonlemezcsere, dísztárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

**Takaréktűzhely,** volt kiállítási tárgy, kétsütős, vízmelegítős, majolikás nagy háztartáshoz alkalmi áron eladó. — ezenkívül egysütős nagy asztaltűzhely is, Kozma, Csapó 41. 524

**Angóragyapjút** elsőrendűen fonok és tanítok. Loránffy 2. 513

**Egyenruhát** bizalommal rendeljen Tegdesnél, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

**Billiárd-automatát** átalakítok felelősséggel. Molnár József műszerészmester, Csapó 30. 515

### KERESLET

**Aranyat,** ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2. 1869 3. 20

**Amerikai** szőlőkénporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 vv.

**Fogaranyat,** ékszert, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

**Görgős** csapágyat házzal együtt 65 mm. veszek. Rakovszky-u. 24. 467

**Pezsgősüvegeket** darabonként húsz fillérért, hibátlanokat, veszünk. Sesztina-u. 4. Kisállomás mellett. Telefon 24-68. 510

### ÉLELMISZER, ITAL

**Válogatott** fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható Hatvan 41. 647 3. 1

**Frissen** érkezett fajalma egész nap nagyban és kicsinyben, fagyott alma olcsón, Széchenyi 22. 717 3. 1

### OKTATÁS

**Naményi** gyorsíró, gépíróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény. Batthyány 1. 878 4. 4

**Simai** gyors- és gépíróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. — Államvizsga. 1555 3. 11

### PÉNZ

**200 P** kölcsönt keresek május 1-ig. „Magas kamat". 198

**Rövid** lebonyolitású vállalathoz 4—5000 pengőt biztos fedezet mellett jó kamattal sürgősen keresek. Cím a kiadóban. 520

### TÁRS

**Jómenetelű** üzlethez pénzestársat keresek. Havi 500 jövedelem. „Sürgős." 199

### HANGSZER

**Bécsben** képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein Piac 59. 1802 2. 25

### RÁDIÓ

**Egy** luxus Philips szuper rádió és egy Philips villanygramofon eladó Honvédtemető 6. vv.

### BÚTOR

**Hálószobák,** ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében. Jó minőség. Előnyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

**Modern** háló, ebédlő konyhaberendezés, — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

**Minek a** fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben. Piac 71. 269 3. 25

**Hat** lószőrmatrac, asztal négy székkel eladó. Timár 26. 2. a. 511

**Gyönyörű** úriszobaszekrény és 2 fotell eladó. Blaháné-u. 8. Házfelügyelő. 457

**Konyhaszekrény,** plehezett, kifőzésbe vagy vendéglőbe alkalmas, eladó. Csillag 51. 521

### AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

**Villanymotorok,** fogászati motorok leggyorsabb szállítása képviseletnél, Rákosi Jenő 5. 456

**Többféle** motorkerékpáralkatrész jutányosan eladó. Nagyváthy, Kossuth 29. 1937 vv.

**Kerékpár** eladó. Szabó Kálmán-u. 30. 506

### LAKÁSCSERE

**Kétszobás** minden kényelemmel ellátott komfortos kerti lakásomat elcserélném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadóban. Telefon 27-89. 1048 vv.

### LAKÁST KERES

**Három-,** esetleg négyszobás kertségben lévő komfortos lakást keresek május elsejére. Cím jelentkezik a 17—52-ős telefonszámon. 1047 vv.

### KIADÓ LAKÁS nagy

**Március** 1-re kiadó 4 szobás központi lakás. Nem modern. Irodának is alkalmas. Értekezni: Dr Dróth ügyvédnél, püspöki palota. 525

### BÚTOROZOTT SZOBA

**Magasabbrangú** tisztviselőnek vagy tisztnek szép, világos, tiszta bútorozott szoba kiadó. — Miklós 51. 106

**Különbejáratú** parkettes szoba keresztyénnek március 1-től kiadó. József kir. hg. 8. Emelet. 477

**Kvártélyos** férfi iparos felvételtik. Simonffy 30. 452

**Csinosan** bútorozott szoba egy személynek kiadó. Farkas, Hatvan 18. 536

**Különbejáratú** csinosan bútorozott szoba azonnalra kiadó. Arany János 18. III. lakás. 535

**Keresek** bútorozott szobát 2 személy részére. Pontos leírást, ármegjelölést kérek, D. Kovács, színház. 533

**Bútorozott** szoba fürdőszobahasználatta 1 vagy 2 úr részére kiadó. Simonffy 54. Telefon 30-33. 516

### VEGYES

**Grafológusnő** minden egyén kézírásából biztos analizist nyujt. Széchenyi 43. 462

### INGÓSÁG VÉTEL

**Téglát,** ócskát vagy újat, 1500 darabot vennék. Petőfi-tér 3. 530

### INGÓSÁG ELADÁS

**Többféle** motorkerékpár alkatrész, jutányosan eladó Nagyváthy

**Varrógép** eladó. Temető 16/b. 466

### ELADÓ HÁZ

**Eladó** nagytelkű jövedelmező ház Apafi-u. 69. Értekezni Kétmalom-u. 14. háztulajdonosnál. 193

**Eladó** adómentes új ház, teljes komfortos. Károly Ferenc József-út 19/a. 531

**Eladó** városban ötlakásos jókarban levő ház, ára 17.000 P. Értekezni Homok 82. 526

### GAZD. ESZKÖZÖK

**Ekék,** boronák, lókapák, mérlegek, alkatrészek nagy választékban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

### ELADÓ ÁLLATOK

**Fajtiszta** angóranyúl Jánosi-u. 25. szám alatt eladó. 534

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY